Ч. 37 (14.580). Львів, субота 20. лютого 1937. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.000.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Британський парлямент ухвалив позичку на зброєння.

Після промови премієра Болдуїна, який доказував, що необхідно збільшити британські зброєння з британського та з міжнародного погляду, пізно вночі палата громад ухвалила 329-ма глосами проти 145-ох закон, що уповновражнює уряд затягнути позичку на 400,000.000 фунтів стерлінгів.

Італія та Німеччина спільно зареаґують на морські зброєння Великої Британії.

Обговорюючи програму морських зброєнь Великої Британії, льондонський кореспондент „Трибуни" застановляється над питанням, чи британські заінтересування обмежаться до Північного Моря, чи звернуться також на Середземне і на Тихий Океан. На всякий випадок Англія матиме фльоту, яку зможе рівночасно ужити на всіх трьох теренах. Без сумніву Англія перестерігає не лише Німеччину, але й Японію та Італію. У Льондоні сподіються, що після недалекої Великої Фашистівської Ради Італія відповість на англійські зброєння — і то не покірливістю. Також там припускають, що в тій справі відбудеться нарада Ґітлера з Мусоліні́м і що та нарада скріпить вісь Берлін—Рим, який вже неофіційно протиставиться вісь Париж—Льондон.

Становище Злучених Держав.

Заступник секретаря маринарки Едісон заявив пресі, що британська програма будови нових воєнних кораблів не зробила злого враження в морських колах Злучених Держав. Та розбудова отворить для американських підприємців новий ринок на сирівці, зате може спричинити труднощі у продукції матеріялів необхідних до будови американських кораблів.

Навпаки предсідник американської морської комісії Волш заявив: Якщо експанзія британської маринарки дальше розвиватиметься в такому самому темпі, Злучені Держави будуть мусіти ввести в життя нову морську програму.

Анґлія контролюватиме портуґальські пристані, Портуґалія — біскайські береги.

Як відомо, Португалія не хоче дозволити піддати свої кордони ні пристані міжнародній контролі. З огляду на те опрацьовано компромісовий плян англійської контролі. На основі двобічного португальсько-британського договору Португалія допустила би до своїх 6-ох головних пристаней 60-ох британських агентів; вони контролювали би не лише ті пристані, але й цілу португальську територію, дарма, що на основі рішення підкомітету сухопутного кордону Португалії не треба контролювати, коли вдасться зорганізувати добру контролю португальських пристаней. Велика Британія дає комітетові неінтервенції гарантію, що контроля буде совісна та що Португалія не нарушить загального пляну контролі.

Комісія експертів, що опрацьовувала практичний плян морської контролі **з участю Португалії та СССР** вже порозумілася щодо подробиць пляну. Обі держави **контролюватимуть Біскайський залив: португальська фльота ті береги, що ними володіють червоні, совітська ті, що є в руках національних військ.**

Франція припинила виїзд добровольців до Еспанії.

Французька рада міністрів ухвалила вчора дві постанови, що унеможливлюють виїзд добровольців до Еспанії. Перша постанова складається з двох частин, з яких перша забороняє французьким громадянам брати участь в еспанській громадянській війні; друга забороняє вербувати добровольців у якийнебудь формі, третя забороняє виїздити з французької території до Еспанії посередньо або безпосередньо. Також заборонено висилати до Еспанії перекази та дари; офіційні кола пояснюють, що йде тут лише про дари, які можуть облекшити висилку добровольців або зброї, не збірки на гуманні цілі. Товари, що їх висилатимуть до Еспанії, будуть контролювати.

Друга постанова забороняє продавати залізничі, корабельні та летунські білєти до Еспанії.

ІРЛЯНДІЯ ТАКОЖ.

Ірляндський парлямент приняв учора в другому читанню урядовий законопроєкт, що забороняє вербунок добровольців до Еспанії.

В ІТАЛІЇ ПРОЄКТ ЗАБОРОНИ ПРИГОТОВАНИЯ.

Італійський уряд приготовив проєкт декрету, що забороняє виїздити з Італії до Еспанії. Подаючи ту вістку, „Джіорнале д'Італія" пригадує, що італійський уряд запропонував контролю та заборону виїзду ще перед 7-ма місяцями.

ЩО ЩЕ ЗАЛИШИЛОСЯ?

Обговорюючи порозуміння у справі добровольців і контролі, „Джіорнале д'Італія" стверджує, що питання неінтервенції ще не зовсім розвязане. Ще **треба припинити фінансову поміч для воюючих сторін, відплив золота з Еспанського Банку і видалити з Еспанії комуністичних агітаторів і добровольців, що виїхали дотепер.**

Ті питання необхідно розвязати так, як того домагається Італія та Німеччина.

НАЦІОНАЛЬНІ ЛІТАКИ АТАКУЮТЬ НА ВСІХ ФРОНТАХ.

Як повідомляє тенерифський радіоклюб, вчора в год. 22. **ескадра національних тримоторовців бомбардувала Мадрид,** зокрема його північні та південні дільниці, де концентрувалися ворожі частини. Офіційно стверджують, що при попередньому бомбардуванні столиці 14 осіб згинуло, 53 потерпіло рани.

Комунікат національного командування стверджує, що **вчорашні воєнні операції обмежувалися до діяльности летунства** майже на всіх відтинках. На **арагонському** фронті національні літаки знищили запальними бомбами **3 літаки** і **ушкодили 2** на летунському майдані червоних у Тардієнте. Підчас першої битви **національні літаки зістрілили 2 ворожі літаки, підчас другої — 8.**

Авас повідомляє з кордовського фронту, що **національні літаки збомбардували містечко Андухаз дуже сильними бомбами;** є 25 убитих і ранених. 21 національних літаків бомбардувало позиції червоних під **Маранозою;** у повітряному бою зістрілено 7 національних літаків і 4 червоні.

—o—

ПРАВДА, ЧИ ЛЕҐЕНДА ПРО ПЕРЕХІД 220.000 ГА ЗЕМЛІ В УКРАЇНСЬКІ РУКИ?

Львів, 19. лютого 1937.

Влучно називають кореспонденти закордонних часописів у Москві совітську статистику „брехнею третього ступня". Постійним оперуванням неправдивими цифрами про „нечувані успіхи соціялістичного будівництва" нинішні совітські можновладці не лише не закрили страшної дійсности, голоду і нужди в СССР, але осягнули саме зовсім протилежні наслідки: затратили передовсім самі розуміння дійсности і тому в останніх роках уладжують уже страшну кріваву різню між собою, щоб ось так скинути перед доведеним до краю населенням на когось вину за повну руїну цілого життя в „раю". Одночасно підорвали зовсім довіря в Европі до своєї статистики про „фантастичні" успіхи в будівництві. Одначе навіть страшне фальшування суворої дійсности і криваве винищування небажаних „своїх" таки людей не припинить неминучого повного розкладу СССР. Ось так воно буває, що на забріханости виходять найгірше ті люди, які постійно брехнею оперують і тимсамим затрачують повне розуміння дійсности.

Чи не клясичним прикладом такої забріханости є резолюції 74-ох польських культурно-освітніх, суспільних, господарсько-економічних і наукових установ зі Львова про перехід 220.000 га землі в руки українських селян у Галичині підчас парцеляції, ще й до того по війні у польській державі. Просто з дива не можна вийти, як під такими резолюціями могли підписатись представники польських наукових товариств та представники польського католицького духовенства, які хочби во імя правди й обєктивности повинні бодай трохи призадуматись, кладучи свій підпис під ними. Адже закид, начебто в українські руки перейшло вже за Польщі 220.000 га землі, є явною брехнею, бож увесь розпарцельований запас землі у Галичині дійшов до 294.000 га. З того в західніх майже наскрізь польських повітах львівського воєвідства дісталося 100% парцельованої землі в чисто польські руки, а до мішаних теренів Галичини під національним оглядом масово стягнено кольоністів з корінної Польщі. Це речі загально відомі і їх стверджують ті польські публіцисти (напр. Ст. Лось, А. Бохенський у „Бунті Молодих"), які мають відвагу не лише глянути правді в очі, але й мають цивільну відвагу остерегти польське громадянство перед дальшою кольонізацією переселених до краю українських земель у Польщі. Якби представники польських наукових установ були поцікавились бодай статистичними даними загального перепису з 1921 р., були би довідалися, що у Сх. Галичині є аж **60,5% усіх господарств нижче двох гектарів ріллі та аж 29,8% від 2 до 5 гектарів ріллі. Отже більше ніж 60% господарств у Сх. Галичині є загалом**

нежиттєздатних і дальших 30% господарств, що під господарським оглядом можуть ледви живо- тіти. На усіх цих господарствах живе аж 90% населення, яке розпоряджає ледви 13-ти відсот- ками всієї сільсько-господарської площини. Іншими словами 90% господарського населення живе на 13-ти відсотках площини і мусить з неї вижити. Такі жахливі аграрні відносини на українських землях у Польщі є єдиними в цілій Европі. Тому міліони українського населення в такій перенаселеній країні гидіють від недоїдання, не мають найконечнішої обуви ні одягу, масово вимирають від пошесних недуг, бо до села, зложеного з поверх 1250 осіб, не приходить тепер більше ніж 80.000 до 90.000 зол. річно, як це виходить з обчислень пулавського інституту для провірки економіки рільних господарств. До того при нормальному прирості населення в перенаселених українських землях, з яких нема відпливу ні до промислу ні до торговлі ні до державної служби чи на еміграцію, українське село просто дуситься від надміру населення. Зрештою нема слів, щоб описати цю страшну нужду українського села, де майже 75% селянських родин ледви може заробити на своїй землі на нуждене животіння, а 30% буквально примирає з голоду, бо заробітків у сусідів селян чи при публичних роботах нема зовсім; голодові заробітки на двірській землі теж увірвуться, бо її невеличкі рештки мають скольонізувати між польських кольоністів. Український селянин радів би вельми, якби мав бодай такі умовини життя, які мають безробітні, що дістають усякі запомоги.

Одначе на всі диктовані розумом аргументи, що промовляють проти кольонізації українських земель новим зайшлим елементом, польське громадянство з мін. Понятовським заявляє, що парцеляція у Галичині таки відбудеться, і то для кольоністів зі заходу. А щоб прикрити бодай мізерним фіговим листком нову хвилю кольонізації, польська преса і польське зорганізоване громадянство поширюють леґенду про перехід 220.000 гектарів землі в українські руки. Звідкіля цей український селянин міг купити стільки землі, коли земельні уряди і старостваввесь час виконували запопадливо довірочні інструкції того змісту, що українські селяни можуть купити при нагоді парцеляції найвище 5% землі? Адже це факти загально відомі, стверджені судовими актами. Відносини під цим оглядом не змінилися на краще навіть тепер, бо в Галичині буквально ніде ні земельні уряди ні староства не придержувалися й не придержуються ключа 5% і український селянин не може купити навіть 2% землі при парцеляції, хіба дещо від кольоністів. На це є безліч автентичних документів ріжних староств. І саме тоді, коли польська преса поширює свідомо брехню про перехід 70% землі в руки українських селян, польські землевласники відмовляються продавати землю нашим селянам, заслонюючись тим, що їм вільно продавати землю лише польським селянам і кольоністам зі заходу та відсилають їх до староства. Інтервенція у старостві чи в земельного комісаря кінчиться нічим, бо вони заявляють, що не мають впливу на землевласників, кому вони мають продати землю. Ось жмінка фактів з останніх днів: Барон Гуго Ватман у Сокальщині відсилає українських селян Горайця до староства, а воно назад до барона Ватмана. Знову при парцеляції 500 га землі в Нинивичах і Войславичах сокальського повіту староство призначило рішенням з дня 22. грудня 1936 р. аж 350 га на парцеляцію між кольоністів з ряшівського, ланцутського, кольбушівського, переворського, тарнобжеського, ніжанського і коросинянського повіту, понад 110 га між місцевих поляків і ледви 50 моргів для місцевих українських селян, з того 37 моргів сіножати мокляку і аж 13 (!) моргів ріллі зі шкарпу, порослої муравою, яку треба ще справляти.

І немов на глум польська преса і зорганізоване громадянство під проводом мін. Понятовського веде кампанію за новою кольонізацією українських земель саме в тому часі, коли уряд проголосив у соймі створення нового промислового центру в околиці Сандомира, де знайдуть працю десятки тисяч польських робітників. Діється це тоді, коли в корінній і головно в західній Польщі ще доволі вільного запасу землі, щоб осадити на ній поляків з перенаселених околиць.

Не видержує теж найменшої критики заявлення авторів меморіялу, що „земля, призначена на парцеляцію майже від віків у цілости була польською (?) власністю“. Можна би ще зрозуміти, якби автори меморіялу з україножерним „Кур'єрком“ на чолі запевняли, що 98% парцеляційної землі є тепер в польських руках; але вона ніколи не була польською „від віків“. Вистане переглянути літописи хочби Кромера, Длугоша, Литовську Хроніку та інші історичні праці, щоб переконатися про це. Адже до завоювання галицько-волинської держави у XIV в. взагалі не було у Галичині польських землевласників. Щойно після одиничного і масового винищення наших бояр загарбовано їх великі земельні посілости і розділено з черги між польську шляхту та магнатів королевят. **Але і цей процес винищування бояр фізичною силою та деморалізацією** (перетяганням на римо-катол. обряд та наданням усяких привілеїв) **тревав аж до XVII в.,** як про це пише В. Липинський у своїм відомім творі „Правем і левем“. Тоді то такі боярські роди, як Чорторийські, Сангушки, Вишневецькі, Четвертинські, Острожські, Пузини, Любецькі та інші перейшли в польський табор, щоб урятувати свої маєтки і збогатили польський стан посідання нашими культурними надбаннями. Отже велику українську власність зліквідовано **щойно в поході цілих століть** і лише тому є вона **нині** в польських руках. Ба, що більше. Вже за Австрії в роках 1787—1834 польські землевласники при помочі ославлених мандаторів відобрали від українського селянства майже 800.000 моргів землі. Ось так земля польської великої власности у нашій батьківщині — це колишні землі українських бояр та українських селян. Тому і цей титул промовляє за українськими селянами, тимбільше, що вони зросили її своїм кривавим потом підчас панщини.

Тому хай автори меморіялу памятають, що політичних цілей нової кольонізації українських земель

зміни національного обличчя наших земель — не осягнуть навіть тоді, як розпарцелюють увесь вільний запас землі між кольоністів, що докладно виказали цифрами ті визначні польські економісти та публіцисти, які поставились до цієї справи з повною дозою обєктивізму та критицизму.

Автономія Підкарпатської Руси.

Прага, лютий 1937.

До замітки в „Ділі“ з 15. ц. м. подаємо декілька інформацій так, як ми їх дістали з компетентних джерел:

У четвер 11. ц. м. відбулася у премієра д-ра Годжі конференція представників коаліційних партій з Підкарпатської Руси. Після заяви, що її іменем цих партій склав сенатор д-р Бачинський, премієр Годжа повідомив делеґацію, що **чехословацький уряд уже простудіював проєкт автономії,** виготовлений коаліційними партіями та що той проєкт разом з проєктом міністерства внутрішніх справ **стане основою для дальших, вже детайльних переговорів.** Далі д-р Годжа заявив, що зараз після зреалізування першого етапу автономії уряд приступить до підготови реалізації дальших етапів.

Згадав теж д-р Годжа і про те, що уряд думає зовсім конкретно про **вибори до підкарпатського сойму,** як тільки країна цілком сконсолідується і коли її демократичні елементи обєднаються для конструктивної праці.

Що торкається вісток про креування **теки міністра-земляка Підкарп. Руси,** то д-р Годжа заявив, що уряд станув у цій справі на **негативному** становищі, але це зовсім не виключає можливости, щоб до міністерської ради входив для справ Підкарп. Руси міністер без теки — розуміється, лише тоді, колиб коаліційні партії Підкарп. Руси на це погодилися.

Д-р Годжа заявив теж, що чергова конференція для обговорення всіх детайлів автономії відбудеться вже в найближчому часі, тимбільше, що „нема ніяких принципових перешкод на шляху до компромісу“.

Що торкається саме отсього чергового засідання, то „Лідове Новіни“ з 16. ц. м. повідомляють таке: Цього тижня зачнуться у Празі наради над проєктами автономії для Підкарп. Руси. В цих нарадах мають взяти участь такі представники Підкарп. Руси: за аграрну партію сенатор Бачинський, за соц.-дем. — посол Юлій Ревай, за чехосл. нар. соціялістів — суддя з Іршави Калинів. Теж і русинські людовці (такої назви вживають „Лідове Новіни“ — М-н.) стараються про те, щоб взяти участь у конференції через свого представника д-ра Мих. Бращайка. Підкарпатське громадянство з великим напруженням чекає на цю конференцію та на її висліди. Неабияку увагу звернула на себе на Підкарп. Руси авдієнція посла Фенцика у премієра Годжі і поїздка до Праги куртяківського посла Бродія.

Загально говориться, що змістом першого етапу автономії Підкарпатської Руси має бути точне окреслення компетенції ґубернатора; як другий етап мали би прийти вибори до краєвого сойму. Але — пишуть далі ці самі „Л. Н.“ — коаліційні підкарпатські посли з такого сойму, при нинішньому політично-партійному укладі країни, не дуже багато сподіються. Здається, що щойно праська конференція встановить ті умовини, під якими моглоб дійти до перших виборів до краєвого сойму Підкарпатської Руси.

М—н.

В ОБОРОНІ БІЛОРУСИНІВ.

В четвер 18. ц. м. сойм радив над буджетом міністерства внутрішніх справ. Підчас дискусії виголосила довшу промову пос. Пелчинська з Вильна в обороні білорусинів та осудила протижидівську проблему. Вона обговорила білоруську проблему і дійшла до висновку, що адміністрація утотожнює білоруську національну свідомість з протидержавним наставленням. Не вірю, — говорила посолка — щоб білоруський хлоп у своїй масі дався спольонізувати. Відомі випадки, де білоруське населення називають як „тутешнє“, де польська мова є на свята, білоруська на будень. Білоруського руху не можна вважати штучним. Пане премієре! Вірю у Вашу велику енергію і тому жду, що ви зліквідуєте добачування державної нельояльности в громадян, які виразніше від інших признаються до непольської національности, що усунете кари, накладані на селянина за якесь там зле привязане відро, за смітник і за пса, коли під цим плащиком криється в дійсності національна політика. Коли хтось веде шкідливу роботу, почує на собі караючу руку, але докучливість підриває авторитет держави. Польща повинна створити такі умовини, щоб білоруське населення шукало заспокоєння своїх вимог у польській державі. Мусимо бути притягаючою силою, тоді може повстати воля в білорусинів засимілюватися. Білоруська свідомість, яка зродилася у боротьбі з Польщею, це нова наша програна. Мусимо зробити все, щоб ця свідомість не зростала з комплексів кривди. Дотеперішні методи є лихі, треба руки, суворої і справедливої, перш усього такої, що вміє піддержувати позитивні праці. Не боймося суворої руки.

Вкінці посолка виступила проти антисемітських вибриків, стверджуючи, що влада дотепер не зуміла приборкати тих елементів, що під жидівські мешкання підкладають петарди.

Пос. **Гофман** обговорюючи положення на східних землях, ствердив, що відгомін антисемітизму відбивається і на інших національностях. „Я чув — говорив пос. Г. — як селяни з Рівного нарікали: „Що буде з нами, коли так починається з жидами!“

Сензаційний виклад В. Винниченка у Празі.

Довший час провів Винниченко на півдні Франції, далеко від осередків нашої громадської праці. Після великих політичних невдач, розчарований большевиками, з якими не міг дорозумітись підчас свого останнього побуту на Совітській Україні, впору зручно виїхав за кордон. Та водночас порвалися його звязки не тільки з Совітами, де він, навіть перебуваючи на еміграції, друкував якийсь час свої твори і діставав гонорарі. За його совітофільство відвернулась від нього наша еміграція, тим більше, що навіть виступаючи проти большевицької влади, Винниченко не відрікався комунізму.

Та ось 16-го лютого зявився В. Винниченко у Празі. „Український Комітет" погодився дати йому фірму на відчит. У салі Геольогічного Інституту зібралось чимало земляків і чужих гостей. З визначніших чехів був присутній міністр Нечас. Як тільки голова зборів Макаренко дав Винниченкові слово, на салі счинився рейвах. У бік прелегента полетіли вигуки: „Зрадник! Ганьба!" та інші лайки. Гармідер тривав може чверть години. Винниченко почав від вияснення закидів, які почув на салі, що він ніколи не боронив убивника Петлюри, у париському процесі взагалі не виступав і ніяких зізнань не складав.

Після цього перейшов до теми свого викладу „Щастя й конкордизм" (себто згода, гармонія). Частина молодих слухачів не давала йому далі говорити і почала співати патріотичні пісні. Щойно після приходу представника влади (який спізнився) демонстранти покинули салю.

Винниченко фільософував на тему загального щастя, звязуючи свої загальні думки з соціяльними проблемами. Він різко виступав проти сучасного комуністичного проводу всіх відтінків, отже і проти Сталіна і проти Троцького, доказуючи, що московський комунізм виродився у деспотію. Той комуністичний лад, який уявляє собі Винниченко, має за підставу віру в конкордизм. Щастя людини і всього людства залежить у великій мірі від... гігієни відживлювання. Люди повинні перестати їсти мясо, навіть рибу, і не пити алькоголю, ні навіть таких наркотиків, як кава та чай. Винниченко сам вегетаріянець і нудист, а проте ні ідеальний харч, який він поручає іншим як духовий лік, ні животворне південне сонце не вплинули добре на його умовий розвиток. З такими викладами він міг би хіба мати успіх у деяких малоінтелігентних кольоніях в Америці.

—o—

Еспанську червону армію „демократизують".

КУРІНЯМИ МОЖУТЬ КОМАНДУВАТИ ЦИВІЛЬНІ ОСОБИ.

Валенсійський уряд тепер „демократизує" армію. Ще давніше скасовано ступені генерала-сотника і генерала-поручника — тепер прийшла черга і на генерала-четаря; залишився лише загальний ступінь генерала. Тепер залишилися лише такі ступні: полковник, підполковник, отаман, сотник, поручник і старший десятник; ступні четаря, хорунжого та булавного скасовано.

На становища до куріннего команданта включно можна буде іменувати цивільні особи, даючи їх відповідні військові ступені ;на вищих командантів іменує безпосередньо міністр війни.

Генерал діставатиме 20.000 пезетів річної платні; додатки не можуть перевищувати її на 50 прц.

Цікаве, що — як подає Авас — саме тепер уступив віцеміністр війни ген. Асенсіон, що перейшов до резерви.

СУХОПУТНІ БОЇ.

Під **Мадридом** — як повідомляє тенерифський радіоклюб на основі найновіших нічних вісток — **національні війська посунулися на 6 кільометрів на відтинку Харами; зближуючися на 20 км. до Алькаля де Генарес.** Рада оборони Мадриду твердить, що її війська відбили з втратами національні наступи на відтинках Мараноза і Мората де Тахуна. Авас подає, що під Мората де Тахуна червоні атакують — бої тревають. Вчора коло 15. год. 10.000 національних військ атакувало під Маранозою — після 3-годинного бою їх відбили.

Комітет катальонської ради оборони подає, що національні війська сильно атакували на кількох відтинках **арагонського** фронту, але червоні затримали свої становища.

ПЕРЕМОГА НАЦІОНАЛЬНОЇ ФЛЬОТИ.

Під Таррагоною дійшло до битви між двома національними і трьома червоними кораблями. **Червоні відступили поважно ушкоджені.**

—o—

ШЕФ ШТАБУ СОВ. АРМІЇ У РИЗІ.

РИГА, 19. 2. ПАТ. Агенція „Лета" звідомляє: Щеф штабу совітської армії маршал Єгоров приїхав нині до Риги, щоб ревізитувати ген. Гартманіса, шефа штабу латвійської армії.

В Городку нема греко-католицького катехита!

Від поважного українського громадянина з Городка дістали ми таке письмо:

Українські громадяни в Городку, як „Діло" недавно подавало, не мають для своїх дітей гр.-кат. релігії у кількох народніх школах та в гімназії. По перенесенні катехита о. Стеблецького не було в народніх школах більше як один рік гр.-кат. релігії. Від січня минулого року вчив гр.-кат. релігії в гімназії та в кількох народніх школах о. Мармаш. Одначе ще перед Різдвом цього року шкільна влада відмовила йому права навчання і українська гімназійна молодь або крутиться по коридорах, або мусить сидіти на годині римо-кат. релігії. Треба зважити й те, що для польських дітей є в Городку аж трьох польських катехитів статових, а для українських дітей нема ні одного катехита на етаті.

Просимо Митрополичий Ординаріят, щоб подбав у шкільної влади, щоб якнайскорше призначено нам катехита для гр.-кат. молоді в гімназії, тимбільше, що зближається час посту, реколекцій і сповіди. Колиб українська дітвора знову мала рік чекати на гр.-кат. релігію в школах, то це було би для тої дітвори великою кривдою і моральною втратою.

Батько.

За заборону комун. орґанізацій у Швайцарії.

ЖЕНЕВА, 19. 2. ПАТ. Представники міщанських партій постановили внести до президії федеральної ради проєкт новелі до конституції, на основі якого заборонять істнуючі та творити нові всякі організації, що належать до комуністичного інтернаціоналу.

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА" Ч. 4.

ІЛАРІОН ЧОЛГАН.

Гуцульська Венера.

Д-р Іван Котик сильно тримав у зубах соломку і жадібно смоктав холодну оранжаду. Холодний струмок щипав язик і скоботав приємно піднебіння. Очі глядїли лениво крізь великі окуляри на лискучий паркет, де сувалося і мішалося багато ніг. Різкі тони джезу відривалися від орхестри і безцеремонно стрибали по долівці, столиках і Котиковій голові.

Мовчанку перервав товариш при столику Грицько Мазник, перехиляючи на довгій шиї голову з трохи за великим носом:

— Ви певне й не думали, пане докторе, що в горах є такі першорядні забавові льокалі? „Під танцюристим пстругом", як бачите, стягає більше літників, ніж рання плажа. Дотого сьогодні ми добре трапили. У програмі є між іншим: „Вибір міс Долини Пруту". Будемо мати нагоду приглянутись усім красуням нашого літниша.

— Я признаюся Вам, пане Грицьку, що інакше уявляв я собі сьогоднішню долину Пруту, їдучи сюди. Давненько був я вже на Гуцульщині. Останній раз з крісом у руках, коли то Усуси, водились за чуби з москалями. Гай, гай!... А по війні студії у закордоні, поворот до краю і праця у нашому Дослідчому Інституті. Минуло сторо літ.

— Думаю, що хочай з приводу своєї наукової праці повинні ви, як расольог, зацікавитися ближче одними нашими верховинцями.

— Про це я й думав. Все мав я їх на приміті. Та якось не складалось. Щойно цього року хочу використати відпустку на досліди на цьому терені.

— Це дуже важне. Треба би розвіяти всякі нісенітниці про чуже расове походження мешканців наших гір, покласти край усяким легендам. Я зі свого боку в „Пісні гір" положив натиск на нове, так сказати „расистичне" відчування спільноти... — і Грицько Мазник замашисто відгорнув з чола „поетичну" чуприну.

— Ах, справді! Я ніколи й не думав, що поети можуть так багато помогти при науковій праці. Так, так!... — тішився д-р Котик так, що аж його малий ніс кумедно корчився. — Я й забув, що ви автор відомої „Пісні гір". — Гратулюю Вам!... „Пісня гір" знаменита річ! Хоч буду щирий і скажу, що самої збірки не читав... Знаєте — фахова праця, клопоти в Інституті — чема попросту часу. Та винятки з деяких віршів були в рецензії, здається в „Новім Світі". Але це для мене вистачає. Ви маєте такий оригінальний підхід до буденних явищ!

Грицько чув, як там у грудях серце росло від похвал мов від дріжджів, але на обличчя викликав невимушено-свобідний усміх. Відірвав зір від буфету, звідки моргала до нього дівчина в білому фартушку, з повними, привабливими губами й усміхнувся:

— Дякую, дякую, пане докторе, за компліменти. „Пісня гір" це тільки увертюра до симфонії, що звативеться „Симфонія крови" — робив надхнену міну.

— „Симфонія крови" — повторив расольоґ. — Прегарно! Думаю, що з наших спільних дослідів зберемо обидва багатий матеріял...

Закурив папіроску і дивився в гору, де гойдались різнокольорові лямпи.

— Але знаєте, пане Грицьку, я вже тут третій день, а гуцулів, яких я зустрів, можна на пальцях полічити. Зовсім губляться у кількатисячній масі літників. А про те, чи надаються вони до антропольогічних дослідів — шкода й говорити.

— Так, так... — зідхнув поет. — Подалися сини гір перед походом „европейської культури", не видержали її ударів. Тепер хіба ще десь високо, на полонинах можна надибати чистої крови, так сказати — расових гуцулів.

Розмова урвалась досить невеселим акордом і думки стали кружляти над головами разом із синім димом.

Саксофон захлистувався, скрипка пищала, підскакував на кріслі піяніст. Над усім панував брязкіт мідяних блях і це, здається, найбільше вводило танцюристів у „джезовий транс". Музику старався перекричати якийсь черевань банальним рефреном. І співав не гірше, ніж мурийський чарівник при подібних церемоніях.

Д-р Котик поглянув на годинник:

— Можеб ми так уже забиралися звідсіль?

— Ще трохи. Саме доходить північ; незабаром почнуться атракції. Посидьмо ще трохи — заохочував Грицько.

Доктор махнув рукою, що мало означати згоду, і відрухово встромив соломку в уста. Смоктав надурно, бо на дні не було вже ні краплі.

Нараз підскочив. Грицько сильно тиснув його руку.

— Що це ви?!

У поета горіли очі, а ніс видавався ще довший.

— Погляньте, докторе! — хрипів захопленим голосом. — Бачите її?!..

Доповнюймо виховання наших дітей і молоді!

ЗА ВІДНОВУ КОНЦЕРТІВ ТА ОПЕРОВИХ ВИСТАВ ДЛЯ ШКІЛЬНОЇ МОЛОДІ.

Глибокі зміни зайшли в цілях, методах і засобах виховання нинішньої молоді. Колись, у спокійних довоєнних часах добре було, якщо учень пильно вчився й ходив правильно до школи, був послушний, тихий, шанував учителів і батьків. Якщо учень не міг собі засвоїти тих усіх шкільних „чеснот", його карали батьки й учителі, він „поправлявся" й кінчив приписані для тодішнього інтеліґента студії. Його життєва карієра досягала вершка, коли діставав гарну урядову посаду. Він мусів так само, як колись у школі, бути пильний у праці, послушний, тихий і шанувати начальство. Більше від „порядної" людини ні життя ні люди не вимагали. Якщож хтось ніяк таки не вмів чи не хотів засвоїти собі тих „чеснот" порядного учня, його просто виганяли зі школи... і на тім кінчалася журба держави й суспільности за виховання молодого покоління, за підготову молодих громадян.

Нині не ті часи! Змінилися ґрунтовно наші погляди на самого учня, як підмет а не предмет виховних функцій, змінилися також цілі, методи й засоби виховання молоді. Нині вважаємо учня членом громадянства, правда, неповнолітнім членом, що потребує ще доброї опіки старших, але всеж таки членом, що повинен сам розвивати всебічно свої фізичні й духові сили, розбуджувати в собі суспільні інстинкти й тим способом підготовлятися на повнолітного й повноправного члена суспільности. Учитель перестав бути для учня пострахом і безоглядним авторитетом, що може ріжними карами наганяти йому шкільні „чесноти" в душу! Ні, вчитель є тільки старшим, досвідченим і розумнішим громадянином-приятелем, що свідомо й доцільно допомагає учневі в його **саморозвитку, самовихованні!**

Ці радикальні зміни поглядів на завдання виховання й такі самі радикальні зміни у процесах виховних функцій викликали сучасну крізу виховання. Всюди розтіч і заг. невдоволення, ба навіть подекуди щире побоювання за майбутнє нинішньої молоді. Але це загальна світова течія, з якої викристалізуються прозорі й доцільні засоби й методи нового виховання молоді.

Але переходова доба виховної крізи не нажарти погрожує таки моральному, духовому й фізичному станові сучасної молоді. Це факт, що його щоденно стверджує і шкільна влада і громадянство.

В цій ситуації вийшла на світло дня ще одна правда! **Школа сама не всилі дати собі раду у завданнях виховання.** Вона мусить покликати на допомогу все організоване **громадянство** з його духовими й матеріяльними засобами суспільної праці. В цій допомозі громадянства **мистецтво** вибилося на чолове місце. Задля цього на послуги виховання покликано нині радіо, кіно, театр і концертові салі. Мистецтво, особливо шкільні концерти впливають дуже додатньо на молодь. Вони показують їй кращі обрії людського життя, розбуджують у неї ніжніші естетичні почування, вигладжують і запліднюють духове життя. Позитивний вплив мистецтва, особливо музики на виховання молоді стверджують загально всі педагоги й батьки.

У нас зробив гарні спроби першої організації театрально-оперових вистав і концертів для молоді Антін Рудницький притягаючи до співпраці визначні наші мистецькі сили з Марією Сокіл на чолі.

Організовані ними оперові вистави й концерти для шкіл були хвилинами мистецької насолоди для шкільної молоді, гарних духових вражінь і переживань. Радувалися діти цими духовими пирами, радувалися й щиро батьки радощами своїх дітей. Антін Рудницький і Марія Сокіл стали любимцями дітей. У душах дітей родилися вищі бажання, думки й тихі прямування! Чи не мали батьки з чого радуватися?! Чи могла дитина, залита такими думками, правда, діточими, наївними, збочувати на небажані шляхи духового й морального розвитку?!

В громадянстві добула собі ця артистична пара щиру пошану, що вона перша зійшла з котурнів високого мистецтва й розкривала перед нашими дітьми, перед нашою молодю гарний і чистий світ рідного, національного мистецтва. На жаль, ці перші, на цілій лінії успішні спроби, припинилися, дарма, що ця теперішня мовчанка наносить велику кривду нашим дітям, нашій молоді та самій справі виховання!

Автор догадується, хоч цього непевний, що наші орґанізатори мусіли зустрінути поважні перешкоди від незалежних від них умовин та людей не доброї волі! Але щож нині на світі робиться без перешкод?!

Відомо, що шкільна влада в даному випадку йшла радо на руку тому суспільному чинникові, що допомагав шкільному вихованню молоді. Ставили перешкоди українські чинники, незалежні від шкільної влади. І зробили те, що в даному випадку з їх конкуренційної роботи мусіло вийти: шкоду виховним інтересам української шкільної молоді.

А проте гадаємо, що це не є ще причина, щоб виректись на будуче вести й робити те добре діло, яке було так гарно розпочате. Інтереси виховання нашої шкільної молоді чекають на віднову шкільних концертів і оперних вистав. Молодь наша виставлена на дуже небезпечні й погубні впливи великоміського довкілля. Цим впливам ми, батьки, можемо протиставити тільки нашу любов, чуйність та організацію духового й естетичного життя нашої молоді. Сюди саме належать спроби оперових вистав і концертів для шкіл! Молодь полюбила їх, захоплювалася ними, обагачувала свойого духа, свій світ естетичних переживань і почувань та вірить, що дочекається їх віднови й продовження.

При цій нагоді дозволю собі під адресою орґанізаторів висловити одну заввагу. Моя дитина буває на шкільних польських концертах. Я цікавлюся програмою такого концерту й обговорюю його опісля з дитиною. Я радий, що моя дитина пізнає крім національної, української, ще й польську музику, пісню. Черпаючи з чужої культури, повинна вносити молодь нові скарби в свою власну культуру; шануючи чужу, навчиться молодь цінити й любити свою культуру.

Подібно добре булоб, якщоб і польська **шкільна молодь пізнавала й нашу музичну культуру.** Пізналаб вона, що й у нашого народу є свої духові й естетичні скарби й тим чином привикалаб шанувати нас і цінити в житті, як рівновартний, культурний чинник на нашій землі.

Орґанізуючи дальші музичні поранки для українських шкіл, Антін Рудницький і Марія Сокіл не повинні минати також і польської шкільної молоді. Тим чином віддадуть вони неоцінені послуги політично-виховним справам двох народів!

Хайже наша дитина пізнає мистецькі скарби польського народу, але й навпаки, хай польська дитина пізнає такі самі скарби українського народу!

Іван Юшшин.

Знайте, що на „Просвіті" виросла вся наша національна сила. Пригадаймо собі всі наш обовязок супроти „Просвіти" в 69-і роковини! Складаймо жертви на „Дар Просвіті" в лютім!

— Кого? — запитав флеґматично доктор.

— Справжня Венера! — малощо не кричав над Котиковим ухом Грицько. — О, тепер минула нас!

Расольоґ нервово поправив окуляри і звернув зір на салю.

— А!... — і занімів.

У крутіжі пар, у широких наватованих раменах якогось літницевого джиґуна гнулась під звуки танга — дочка гір — гуцулка. Малі постолики граціозно сувались по навоскованому паркеті. Кокетливо розхилялись за кожним порухом червоножовті фоти й під білою сорочкою зарисовувалась струнка лінія ноги. Горів у світлі ріжнокольорових ламп киптерик і вишивки на рукавах, що всміхалися до Котика та Мазника.

Доктор казав подати ще дві чорні, обтер піт із чола й закурив.

Грицько вертівся нетерпеливо на кріслі:

— Але танцює, чортове зілля! До чого то вже доходить! Щож ви, докторе, на це?!

Д-р Котик, уже зрівноважений, пустив флеґматично вгору колісце диму і став вдаряти пальцями об столик:

— Щож?... Прегарний зразок, так сказати — гуцульської раси.

— Ах! Ви бачите, які у неї клясичні риси обличчя? Яким чаром верховини віє від неї? А що за вюнкий стан! Як молода смерічка під подув вітру... — починав попадати Грицько в поетичний пафос.

Расольоґові прийшла до голови якась думка і він перебив:

— Вітер вітром, поете, а нам справді треба би познайомитись із цією, як ви кажете, Венерою. Прегарний предмет до дослідів.

— Ой, справді! Ми вішуче мусимо вирвати її з кігтів тих „павуків цивілізації". Я миттю полагоджу це й відібю їм її! — запалювався Грицько.

— Тільки не робіть бешкету! Бо ще опинимося за дверима і з цілого нашого заміру нічого не вийде. Краще підіть поміж столики чи до орхестри і заграйте ролю дедектива. Вивідайтесь дещо про цю чарівну гуцулочку, а ми вже приготовимо собі плян. В таких випадках усе треба робити з пляном. Поволі, але послідовно.

Грицько пішов, а доктор задумався над пляном кампанії.

Музика грала танок за танком. При музиці швидко минав час. Д-р Котик поглянув на годинник: доходила друга. Глядів на салю і шукав за Мазником. Поет стояв коло буфету, тримав у руці шклянку, здається зі содовою водою, і перехиляючись уперед лебедів щось до дівчини в білому фартушку, з повними губами. Дівчина скалила зуби і прижмурювала очі. Котик потягнув кілька ковтків чорної кави та виняв нову папіроску.

Нарешті. Грицько вернувся. Та „дедектив" завів усі Котикові сподівання; про гуцулочку довідався менше, ніж кіт наплакав.

— Приїхала з Ворохти та всі її тільки так і знають: „Хуцулка з Ворохти".

— І більш нічого? — питав розчарований расольоґ.

— Ні. Ага, хіба ще те, що я сам зачув. Шкварить по чужому і то з варшавським акцентом, аж гей!

— Нічого дивного. Обертається неодин сезон, а то й роки між ними, а наша раса відзначається небуденним талантом. В кожному разі, пане Грицьку, мусимо змінити свій плян на радикальніший. Отже...

(Докінчення буде).

ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД.

Безвідсотковий кредит.

II.

В першій частині нашої статті (див. „Діло" з 14. п. м.) спинились ми коротко на заходах наших сусідів, жидів і поляків, щоб поставити як слід справу кредитової підтримки бідніших купців і ремісників. Очевидно жиди помагають жидам, поляки полякам. Одні і другі розбудували мережу кас безпроцентового кредиту та постарались і стараються дальше за відповідні фонди.

В поляків ця акція вийшла з двох джерел: започаткувало її з одного боку духовенство (каси при парохіях), з другого боку купці і ремісники зорганізовані станово.

Годі не добачувати деякої національної небезпеки для незасібних купців-українців і ремісників-українців від численних польських кас. Дуже дешевий або й зовсім даремний кредит у випадках великої життевої потреби може відіграти **господарсько-конструктивну**, але разом із тим **національно-деструктивну** ролю.

Та не це було суттевою причиною, що ми почали творити власний **Фонд Безвідсоткового Кредиту.** Причиною було розуміння тих правд, які стали засновком тої самої акції в наших сусідів, а саме, що **особисті вальори людини є теж капіталом, який може бути запорукою безпеки позичок.** Це очевидно йде впрозріз з загальною кредитовою політикою банків, яка знає тільки **матеріяльну запоруку** і в той спосіб відбирае незасібним людям можливість користати з кредитів.

Для нас, українців, особисті прикмети, якими є підприємчивість, рухливість і фахове знання, мають велику цінність, особливо в теперішній час яскравого вияву національного хисту до торговлі і ріжних родів промислу. Нераз невеличка квота помагае для створення нового варстату праці, або зберігає існуючий варстат праці від його ліквідації. Очевидно ділання помочі є тим сильніше, чим більше вона уподібнюється до справжньої помочі, себто чим меншими відсотками обтяжень є кредит і чим довше можна ним користуватись.

Наш „Фонд Безвідсоткового Кредиту", створений при Кооп. Торговельно-Промисловому Банку у Львові, хоч основується на суспільних капіталах, подібно як „каси" наших сусідів, то проте **тільки в дуже незначній мірі вимагає жертвенности громадянства.** Тоді коли сусідські „каси" творять потрібні капітали із безворотних пожертв чи членських вкладок, наш „Фонд" збирає засоби при помочі зворотних після двох літ вкладок і вся жертвенність зведена до того, що люди зрікаються відсотків. Хіба не треба розводитись над тим, що в тих обставинах жертва з боку вкладчика є мінімальна (нпр. при вкладці 50 зол. за два роки всього 5.83 зол. при 5% і піврічній капіталізації). До цього слід зазначити, що ввесь риск бере на себе кооп. Торг.-Промисловий Банк, який ручить за зворот вкладки.

Досі до „Фонду Б. П." вплинуло згідно з двома опублікованими листами 2.720 золотих, які майже в цілости розділено вже в характері безвідсоткових позичок поміж незасібних купців, ремісників і промисловців. Ледви чи може хто сумніватись у **велике національно-господарське значіння цієї акції.** Тому всі громадяни, які розпоряджають квотами 25, 50 чи 100 золотих (або й меншими, бо хоч на ці квоти виставлені грамоти, то можна свій пай складати частинами) повинні підтримати ту акцію, яка має причинитись до збільшення кадрів нашого третього стану.

В. Несторович.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ЖИДІВСЬКІ ДОМОВЛАСНИКИ Й УКРАЇНСЬКІ КУПЦІ.

Ми вже писали на цьому місці про те, що українське купецтво в Сокалі готовиться до будови будинку, де найде приміщення поверх тридцять крамниць наших купців. Подібна акція йде у Тартакові, Белзі, Кристинополі, а — як подав дописувач „Торг. і Промислу" — також у **Теребовлі.** Кількох теребовельських купців придбало дуже гарну площу в самому середмістю і ставитиме на ній дім, де буде міститись кілька нових українських купецьких станиць.

Таким розумним способом реагує наше купецтво на трудноці, що їх ставлять домовласники-жиди українцям при підпаймі льокалів. Ці трудноці вже не є проявом жидівської солідарности в одній чи двох місцевостях. Делегати філій Союзу Українських Купців на Заг. Зборах цього Союзу, які на днях відбулись, ствердили у своїх звітах, що це явище загальне. Купець-українець, бажаючи у середмістї відкрити крамницю, не може найти приміщення. Жид-домовласник волить, щоб льокаль стояв порожній, ніж те, щоб українець суперничав з його одновірцем.

Але тут зовсім добре підходить приповідка: „**Нема такого злого, щоб на добре не вийшло**". Наші купці будують спільними силами відповідні будинки і це їм тільки на користь вийде.

ГАСТРОНОМІЧНІ ПІДПРИЄМЦІ І ПРАЦІВНИКИ ОСНУВАЛИ СТАНОВУ ОРГАНІЗАЦІЮ.

Власники ресторанів, харчівень, буфетів і кавярень та працівники — буфетовці і кельнери оснували при Союзі Українських Купців „**Гастрономічну Секцію**". Ініціятори накреслили своїй молодій організації широкі і познялні завдання. Перші збори Секції відбулись 8. п. м. у Львові. Головою вибрано п. М. Шпака, його заступником п. Д. Дружбяка, секретарем п. Лучечка, скарбником п. Хому, господарем п. В. Мусієвського, а членами Виділу пп.: М. Хавуньку й І. Микулу.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

ЧОМУ ЗЯВИЛАСЬ КОНЦЕПЦІЯ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ОКРУГИ?

Як читачам відомо — віцепремієр Квятковський заявив створення центрального промислового басейну в Сандомирщині в рамцях інвестиційної програми. Завдяки тому Сандомир став актуальний. Газети друкують репортажі про це маловідоме досі місто, або вісти про велике вдоволення населення на терені майбутнього промислового центру.

На пресовій конференції в соймі виясняв **дир. Ю. Рамовський** м. і., як повстала концепція будови центральної округи.

Досліди над промисловою структурою краю — сказав він — виказали істнування деяких промислових смуг, що йдуть із півдня на північ. Перша така смуга — це Познанщина-Поморе, друга — Шлеськ через Лодзь до Варшави, третя — Тарнів через Келецьке також до Варшави, четверта — нафтовий басейн. У дальшому залишається **біла пляма решти воєвідств** у східній Польщі (т. зв. Польща Б). Вона доходить під Білосток і Варшаву та гострим клином врізується майже під Катовиці. **Упромисловити східні землі неможливо не виповнивши тієї порожнечі, яка досі істнує в середній „Малопольщі".** Обчислено також індекси упромисловлення (на основі числа населення округи і пром. продукції), порівнуючи теперішній і майбутній стан, коли вже плян буде здійснений.

Чому неможливо творити промислу на сході без заповнення порожнечі на етнографічно-польських землях — референт не вияснив докладніше мабуть тому, що додуматися може кожний легко сам.

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПЛЯН У СВІТЛІ АНАЛІЗИ.

Ми вже зазначили в попередньому „Екон. Огл.", що польська преса вважає державний інвестиційний плян явищем переломовим у житті Польщі, явищем, що входить у найсуттєвіший зміст загально-державної політики. Цей плян аналізують дальше ріжні господарські спеці на сторінках преси. Один із них сходлює значіння заповіджених інвестицій у таких 4 пунктах (див. передова подл. „Газ. Польс." ч. 43): 1) найуспішніша політика **перебудови госп. структури Польщі,** політика, якої реалізація, розрахована на ряд років, уесторонньо бере під увагу основні загально-державні цілі; 2) влучна **єрархізація** „посередніх" цілей, тим важніша, що в Польщі істнує дуже багато „палючих проблем", ... треба уложити за чергою, далі обєднання зусиль, що запобігали би політиці суперечних цілей; 3) **психічний настрій,** що ліквідує крізу довіря, яка триває, хоч господарська кріза минула; 4) добрий **інструмент контролі** високої конюнктури.

З виводів автора до цих пунктів мусимо подати тут ще й те вияснення, яке дотичить пункту 4-го, може не всім ясного. Отож автор слушно зазначує, що в періоді високої конюнктури треба тямити про майбутню скруту. Тому державна контроля мусить дбати, щоб не марнувати доброї конюнктури, не допускати до перерости і спекуляції.

ЗІЗНАННЯ ДО ВИМІРУ ПРОМИСЛОВОГО, ОБОРОТОВОГО І ДОХОДОВОГО ПОДАТКУ.

Зізнання про оборот за рік 1936 і про дохід для виміру податку на рік 1937 треба складати:

1. **до 1. березня ц. р.,** якщо платник є фізичною особою; особи, які ведуть книги, можуть, згідно з декретом Мін. Скарбу в цьому році, так як і попередніми роками, складати **зізнання про дохід до 1. квітня ц. р.;**

2. **до 1. травня,** якщо платник є правною особою (спілки, кооперативи, тощо)

Відповідні друки видають скарбові каси. Половину податку від доходу, виказаного у зізнанні, треба в речинцях як вище вплатити до скарб. каси. Хто не зложить зізнання, зобовязаний заплатити половину податку, який йому виміряно за р. 1936.

Купецькі кола роблять заходи, щоби речинець зізнань фізичних осіб пересунула скарб. влада з 1. березня до 1. квітня.

СІЛЬ.-ГОСПОДАРСЬКА ШКОЛА В ЖАБЮ.

12. п. м. посвячено сільсько-господарську школу в Жабю, призначену очевидно для наших гуцулів, яка має помогти піднести рівень господарки. Наука в школі одни рік і обіймає ось-такі предмети: хліборобство, огородництво, лісництво, скотоводство, молочарство і гігієну. Як подає дописувач щоденника „Льв. Днеш. ... Народови" — досі вписалось 27 учнів, які за оплатою 30 зол. місячно мають приміщення і харч у школі. Дехто з учнів не може платити навіть 30 золотих і мешкає в хаті та доходить на науку. До школи приймають по скінченні вселюдної школи в віці 16—21 років. Школа має 42 га землі. Ригор у школі військовий. Виклади, що тягнуться ввесь день, відбуваються **в польській мові,** не зважаючи на те, що всі учні греко-католики, українці. Як подає згаданий дописувач — усього 1 раз у тиждень є година „язика руского". Директором школи є Пайдовський. Він покінчив високогірські сіль.-господарські студії у Швайцарії.

СВІТОВА ХРОНІКА.

НЕБЕЗПЕЧНИЙ ЗРІСТ ЦІН У ФРАНЦІЇ. — НЕСПОВНЕНІ НАДІЇ. — ПЕРЕД ЗМІНОЮ ГОСПОДАРСЬКОЇ ПОЛІТИКИ.

Недавня промова французького мін. національної господарки **Спінаса** на бенкеті імпортерів і експортерів, як також промова премієра **Льва Блюма,** виголошена до урядовців, виявляють тривожні настрої, що панують в урядових колах Франції з приводу малоудатного валютового експерименту. Девальвація мала зрівняти франц. ціни з цінами світовими і стягнути з поворотом капітали, які втікли поза кордони Франції. Та досі жодно з цих бажань не сповнилось. Небезпечна зникла цін не тільки в гурті (від липня м. р. до січня п. р. на 37.6 проц., від часу девальвації на 25.8 проц.) але теж у детайлю (26.5 проц. і 16.3 проц.) спричинили зріст коштів прожитку і платень. Якщо знижковий рух цін не буде загальмований, — заявив згаданий вже міністр нац. господарки — тоді **уряд зажадає від парляменту повновластей для успішної боротьби з небезпечними проявами на ринку.** Ця заява, як теж виразні натяки на те саме премієра Блюма, позволяють догадуватись, що французькі урядові кола готовляться до **поважних змін у господарській політиці.**

—o—

З нашої кооперації.

ДРУГА УКРАЇНСЬКА КООПЕРАТИВА ЗДОРОВЛЯ

В неділю 14. п. м. принято на Установчих Зборах статут та буджет кооперативи здоровля в Болшовці станиславівського повіту. На цих зборах реферували дир. РСУК О. Луцький і дир. ОСУК в Станиславові Швалюк. Це вже друга наша кооператива здоровля.

НОВИЙ СКЛАД ДЕРЖАВНОЇ КООПЕРАТИВНОЇ РАДИ.

Каденція попередньої Кооперативної Ради у Варшаві скінчилася. Міністр Скарбу покликав нову. Від української кооперації увійшов до нової Кооперативної Ради один представник, а саме голова Ради РСУК інж. Ю. Павликовський.

ПРОСФОРА КООПЕРАТОРІВ.

Серед кооператорів по містах і селах чимраз більше поширюється тепер гарний звичай кооперативних „Просфор", на яких сходяться члени даної кооперативи, чи працівники даного Окружного Союзу або Централь. На кооперативній просфорі у Стрию було присутніх 50 осіб працівників Союзу і їх родин. Подібні „просфори" відбуваються теж і по селах.

КУРС ДОШКОЛУ КНИГОВОДЦІВ У ДОБРОМИЛІ.

В Добромилі відбувся 10-денний курс дошколу книговодців, на якім було 27 учасників, передовсім таких що вже в кооперації працювали. Це був перший кооперативний курс у цій місцевості. Вислід курсу був дуже додатний, а зацікавлення ним було таке, що всі учасники просили уладити їм на другий рік ще один такий курс, але не менший як одномісячний.

ЗАКІНЧЕННЯ 3-МІСЯЧНОГО ГОСП. КУРСУ В ДОБРЯНАХ.

Добряни біля Стрия це село відоме зі своєї свідомости. Недавно тому вся наша преса подавала вістки про зїзд у Добрянах інтелігентів, які вийшли з цього села. Зібралося їх поважне число. Ця свідомість і високий культурний рівень Добрян були одною з причин, що це село вибрано на осідок дошкільного, бо 3-місячного госп. кооп. курсу, в якому взяли участь 74 особи з довколичних повітів, а саме зі Стрийщини 36, Долинщини 4, Дрогобиччини 5, Жидачівщини 16, Сколівщини 13. На курсі викладало 23 фахові прелегенти, які доїздили зі Стрия і Львова. Курсанти вислухали 556 годин науки з того 188 годин кооперативних наук, що їх викладало 6 прелегентів.

В. Л.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Карлики африканських пралісів.

Широку полосу рівникової Африки (менше більше три ступні геогр. ширини) замешкують пігмеї, які мають пересічну висоту 1,2 м. і важать 22—31 кг. Мають вони широкі плоскі носи і викручені до середини ноги з дуже довгим „великим" пальцем. Тіло сильно покрите волоссям. Один із таких карликів у лісі Арувімі мав футро грубе півтора центиметра. Мова пігмеїв подібна більше до малпячого крику, як до людської мови. Імовірно походять вони з Азії звідки замандрували до Африки. Одначе колись замешкували вони мабуть і Европу, де залишились по них дуже поширені леґенди. Імовірно вони були „гномами" німців, „тролями" мешканців Скандинавії, „лепрехазнями" ісландців, нашими „очайдушками" і т. д. Цей фантастичний здогад потверджує скелет якоїсь дуже малої людини, що його знайшли в північній Европі.

Пігмеї на гробівцях.

На єгипетських гробівцях в Саккара, які походять з часів V. династії (3360 літ перед Хр.) представлені пігмеї з найменшими подробицями, зовсім подібні до нинішних мешканців пралісів. Фараони дуже цінили тих карликів, які виконували функції двірських танцюристів і блазнів. При цій нагоді треба пригадати, що в Европі також уживали до таких функцій карликів, очевидно европейського походження.

Лист фараона про карлика.

До сьогодні зберігся лист одного з фараонів (з часу 3.000 літ перед Хр.) у якому він подає докладні інструкції свому урядовцеві Черкуфові щодо опіки, вигоди і здоровля дорогоцінного карлика, якого урядовець мав спровадити фараонові до Єгипту.

„Наша світлість більше бажає собі оглядати того карлика, як усі дари Синаю і Пунту".

Також Гомер описує в Іліяді расу малого народу в далекім полудневім краю, куди відлітають журавлі на зиму. Геродот також згадував у своїй історії про пігмеїв. Перший европеєць, що бачив їх у нинішних часах, був німецький подорожник Швайнфурт у 1870 р. пізніше Стенлей, який в описі своєї експедиції на поміч Елгіноді Паші подав про них більше інформацій.

—o—

БІЛІ МІСЦЯ НА КАРТІ СВІТА.

ТАЙНИ ЗЕМСЬКОЇ КУЛІ.

Величезний розвиток летунства і моторизації дали змогу вченим виповнити неодно біле місце на карті світа. Всежтаки є ще сьогодні величезні території, що їх докладно ще не прослілжено.

Літаки не можуть всюди долетіти, а навіть якби долетіли, не всюди можуть причалювати. Багато досвідчених летунів казало, що вони радше перелітали б над океаном, ніж над бразилійськими степами. До непрослілжених ще околиць треба зачислити теж шесту частину світа Антарктиду — простір більший від Европи.

Саме недавно відбувся лет в околиці полудневого бігуна, але всі вісти й матеріяли були за скупі, щоб можна докладно прослідити, що криють у собі величезні гори, які доходять до 3.000 м. висоти, покриті вічними ледами і снігами. Нема сумніву, що криють вони в собі величезні багатства, покищо для людей зовсім недоступні.

Величезні простори Полудневої Америки, які дорівнюють своєю величиною Австралії — це також „білі місця".

Підрівникові околиці досі непрослілжені, бо доступу до них боронять величезні пустарі, що крізь них без спеціяльних приладів важко перейти. Нерозсліджені ще також гірські і лісисті райони Болівії, Еквадору і Гуяни. Також Нова Ґвінея у своїй середині ще не розсліджена. Ріжні наукові експедиції намагаються систематично здобувати велітенські гірські пасма, що до них боронять доступу ріжні провалля зі своєю дивною ріснею. Сагару вже менше більше прослілжено при помочі авт. Її полудневу частину прослідив англієць Фільбі. Австрійський учений д-р Ґабріель прослідив докладно найгарячішу частину землі, яка не має зовсім води — перську пустиню, хоч, очевидно міг він переїхати тільки обмежену частину тієї пустині.

Чимало праці жде ще дослідників глибокої Австралії, але вчені не зражуються ніякими перешкодами. „Білих місць" на картах земної кулі стає чимраз менше.

Драма на острові.

В ночі з 14. на 15 ц. м. в центральнім поліційнім комісаріяті Венеції задзвонив телефон:

— Швидше, мій чоловік умер! Я одна на острові! — почув дижурний поліцист в апараті жіночий голос.

І раптом голос замовк... Хто дзвонив на поліцію? З якого острова? На венецькій лягуні розкинулось чимало дрібних островів, получених із містом телефоном. Негайно вислали з Венеції моторівку, яка по черзі обіздила всі острови. Завдання не було легке і щойно над ранком вдалося поліційній стежі розвідатись про цілу драму. Телефон був із малого острова Повелія. Ціле населення острова складалось із сторожа, його жінки і чотирьох дітей. Сторож умер серед ночі на удар серця. Жінка подзвонила на поліцію але підчас розмови стратила зі зворушення память. Поліція застала в кімнаті трупа сторожа, непритомну жінку і четверо заплаканих дітей.

Кінофільма.

ЖИТТЯ И СЛАВА ЗІРОК ГРАФІЧНО ПРЕДСТАВЛЕНІ.

Доля славних фільмових зірок буває іноді така химерна та хитка, що сама собою може стати темою до романтичної кінової песи. Починається вона звичайно несподівано, зовсім випадково, і або зразу заблисне артистка яскраво, або поступнево йде до вершин світового успіху на те, щоб несподівано попасти в забуття і щезнути із срібного полотна раз назавжди.

Історію карієри таких вибраниць екрану можна представити графічно, можна, послугуючись літами та спираючись на автентичних подіях із життя акторок, при помочі графічних рисок зобразити популярність, моменти успіхів та упадку кінових світочів. Зовсім так, як лікар начеркує лініями температуру недужого.

Ось у кількох словах важніші етапи з карієри відомих зірок.

ПОЛЯ НЕГРІ.

Спершу мала танечниця Великого Театру Варшаві. Згодом їде до Берліна. Любіч дає їй ролі у фільмах „Сумурум", „Мадам Дібаррі". Відтак Америка: „Кільчастий дріт", „Готель Львів". Рецензії, критика — захопливі. Часописи говорять про її талант. Згодом приходять нові фільми. Слава паде. Поля „кінчиться". Ненадійно рятує її романтичне подружжа із князем Мдівані. З черги кілька фільм в Анґлії — без поважнішого успіху. В 1934. р. Поля Негрі сходить із полотна, щоби вести тихе, спокійне життя у Франції. — Нараз Форст дає їй ролю матері у фільмі „Мазур". Акторка у новій славі вертається на екран. Нові фільми: „Москва-Шангай" та „Мадам Боварі" підносять її знову до давніх вершин.

ДОЛЬОРЕС ДЕЛЬ РІО.

В мексиканському містечку Діранго молоденька, 18-літня Дольорес Асунзольо виходить за Джема Мартінеза дель Ріо. Вона здібна й вчена. Говорить вісьмома мовами. Не дивниця, що на неї звертає увагу директор „Метра" Джібонс, і дає їй ролю в одній фільмі, де Дольорес дебютує з успіхом. Це причиняється до розводу з чоловіком та до нового подружжя з добродієм Джібонсом. У Голівуді її слава росте, успіх за успіхом. Публика просто шаліє за Дольорес. Доходить до того, що одне конкуренційне виробництво находить Дольорес дель Ріо число 2 в особі її краянки: Люпе Велез („Місто чудес" з Даглясом Фербенксом). Нараз, по фільмі „Вондербар", кінчається популярність цієї зірки. Ідуть її слабі, незамітні ролі. Ще один блеск: „Каріока", відтак пересічність.

МАРЛЄНА ДІТРІХ.

В Берліні, на останньому році консерваторії, здає кінцевий іспит із відзначенням одна поставна білявка: Марлена Дітріх. Промисловець із фільмової бранжі знайомиться з нею й жениться. Завдяки впливам чоловіка Марлена дістає епізодичні ролі у кількох фільмах. Її гра виходить жахливо. Просто кепкують собі з Марлени. Тоді йде знайомство з Йосифом Штернберґом. Фільма „Синій янгол" із Янінґсом стає початком її карієри. У Голівуді „Марокко", „Ікс 27", „Катерина Велика" ставлять її на вершках фільмової слави. Врешті популярність слабне. Штернберґ покидає Марлену й наступає кріза. Тоді Любіч анґажує її до „Спокуси" а Болеславський накручує фільму п. з. „Аллагів город" і це знову приносить Марлені цілу низку успіхів

ГРЕТА ГАРБО.

Це приклад миттевої карієри. Дорога з Ґетеборга до Голівуду ставить її зразу між найчільнішими акторками. Лінія, що вказує її славу, завжди підноситься. Грета продовж дванацяти літ вдержується заедно на першому місці поміж найславнішими зірками, незалежно від режисера чи сценарія. Досі ще залишається єдиною, незаступленою, незрівняною. Вона живий синонім кіна та фільмової слави.

КАРОЛЯ ЛЬОМБАРД.

В Америці дозволено самоходом їхати зі швидкістю 60 км. на годину — найбільше. Але мало відома акторка, Кароля Джін Петерс, їдучи в товаристві якогось режисера, нехтувала собі таку заборону. Несамовита їзда: 110 км. на годину. У висліді — катастрофа. Лице Каролі — це одна жахлива рана. Рік недуги у шпиталі. Кілька операцій — їх сліди пізнати на лиці акторки по нинішній день — і нарешті Кароля вертається до здоровля. Фільма з Ґері Купером та Шерлі Темпль переконує публику, що Кароля має найцікавіше лице, яке колинебудь появилося на срібному полотні. (Відома річ: катастрофа наслідком їзди 110 км. на годину). З того часу часописи пишуть про її постійний успіх. Ходять сплітки, що вона фліртує навіть із Клерком Ґейблем. Вже й називають її „Ґейблс ґірль" — дівчиною Ґейбла.

ОТТАК СОБІ.

Троцький думає:

„Коли не можна стати великим корсиканцем, то чому не стати великим мексиканцем?"

*

Є тільки один ідеальний спосіб прославити Сталіна — поховати його на державний кошт.

*

Довги слід робити у державних розмірах, бо в іншім випадку треба їх платити.

*

Песиміст рятується самовбивством, а оптиміст чекає на землетрус.

*

З „чудесних" дітей виходять або пияністи, або каторжники.

*

Великі люди вмирають з досади, малі з огірчення.

*

Якщо старинні греки були би їздили автами, не булиб створили школи мандрівних фільософів.

*

Сотворіння, що в нього біла кість стремить на зовні — це не так аристократ, як радше слон.

Українське минуле в чеській енциклопедії.

Прага, лютий 1937.

Вже довший час виходить у Празі окремими випусками т. зв. Енциклопедія чехословацької молоді. Є це знаменито редагована, прекрасно видана і багато ілюстрована книга знання, в якій цілий ряд ріжних авторів в коротких і приступних статтях подають своїм молодим читачам вісти з ріжних преріжних ділянок життя, природи, землі і людини. Кожний зшиток творить для себе ніби окрему цілість і складається з ріжних відділів, як нпр. Земна куля і всесвіт, Життя в природі, Мистецтво, Наука і освіта, Релігія, Промислове і хліборобське виробництво, Техніка, Земля і людство, Історія і розвиток людства і т. п.

У грудні м. р. появився вже 5-ий зшиток VII. частини цього цікавого видання і саме в цьому зшитку, в відділі „Історія і розвиток людства" находимо статтю д-ра Яна Філіпа п. н. „Український нарід у світлі історії". Формат „Енциклопедії чехословацької молоді" такий самий, як формат української „Книги Знання", а стаття д-ра Філіпа займає майже цілих сім півсторінкових колонок.

З деяким недовір'ям, сказати правду, і зі страхом узялися ми до читання статі шановного автора. Та вже сам її вступ розвіяв зовсім це наше недовір'я і ці наші побоювання, а всю статтю ми з великою приємністю і зі ще більшим признанням для автора прочитали до кінця. Ціла стаття написана так, що це здається перший раз в чужих енциклопедіях, головно у чеських, появляються вістки про український нарід і його минуле, подані так точно, а головнож так науково, правдиво й обєктивно.

Нема тут місця довше розводитися над подробицями статті д-ра Філіпа, та для ілюстрації, з якого становища підходить автор до історії українського народу і якою провідною ідеєю просякнута ціла його стаття, приводимо тут декілька тих слів, що їх автор помістив на самому вступі:

„Історія українського народу — пише автор — у нас майже невідома, бо за царської Росії її зараховували загально до російської історії. А тимчасом цей сорокміліоновий нарід, зовсім відмінний своєю культурою і суспільною структурою від російського народу, є для нас, і своїм минулим і своїми старими взаєминами з нами, такий близький. Український нарід належить до тих слов'янських народів, про якого геройство світ так часто мав нагоду чути".

На особливе підкреслення заслуговує далі і той факт, що автор свідомо і переконано зараховує до земель української національної території теж і Підкарпатську Русь.

Дрібні недобачення, з яких найбільше те, де автор каже, що „умовою з грудня 1920 р. Україна стала частиною Совітського Союзу" — зовсім не зменшують загальної високої вартости статті.

До статті додано девять таких, дуже добре виконаних ілюстрацій: Богдан Хмельницький, Іван Мазепа, Козацька рада на Січі, Образ Божої Матері з української іконописі, Дубенська ікона з 16 ст., гетьман Кирило Розумовський, Палата Кирила Розумовського, Михайло Грушевський і Тарас Шевченко.

Ціла стаття д-ра Філіпа, особливож це, що вона появилася саме на сторінках видання призначеного для чехословацької молоді, має для нас незвичайне значіння. Вона ж у великій мірі причиниться до того, що нове покоління чехословацького народу пізнає наш нарід не як це було досі через призму російського панславізму чи „єдінства русского народу", защеплюваного в чеське суспільство ще й нині ріжними „всеславянськими непомильними авторитетами" в роді д-ра Крамаржа, Сіса й ін., а таким, яким він справді був і є. Гадаємо, що ця стаття причиниться не мало до того, що кожний молодий чехословак викреслить зі свого словника раз на все оце обридливе „преце рус а украінец то є едно" і що переконається, що ображати народу з таким минулим, не ялося навіть усім тим патентованим славянофілам-маніякам з „Народніх Лістів", які то ще тепер, після останньої доби нашої історії, відважуються писати й говорити про віденську вигадку, німецьку інтригу і т. п.

Стаття д-ра Яна Філіпа це справді щирий вияв правдивого славянофільства і це прекрасний засіб для зміцнення і поглиблення тих старих взаємин між обома народами, українським і чеським, про які шановний автор у своїй статті так часто згадує.

М-н.

Вильно — місто церков, жидів і... одної білоруської крамниці.

(Репортаж з циклю: „У СВОЇХ І ЧУЖИХ").

Писане у вагоні.

Міжнародній експрес Варшава—Риґа пробігає віддаль зі столиці до Вильна рекордово швидко: у неповних 5-ох годинах.

Не знаємо, чи звернула свою стурбовану увагу на це символічне число пригноблена та зневажена **білоруська делеґація**, яка у грудні м. р. їздила тим шляхом до Варшави, щоб вертаючись потім, після неприняття її пп. міністрами пять довгих годин (якже коротких для пересічного подорожного!) — журитися долею своїх **пятьох розвязаних владою товариств** і установ.

Але знаємо і з певністю можемо це сказати, що думка братнього білоруського народу переганяла бистрий курієр, линучи назустріч злеґковаженій репрезентації народу — з болючим, розпучливим питанням: **що сказали міністри у Варшаві, защо, навіщо?**

І ще було щось, що швидше від найшвидшого норд-експресу польських залізниць неслось у сторону пригніченої білоруської країни: — невидні хвилі мінського большевицького радія, що в сам день безуспішної поїздки білоруських делеґатів до Варшави трансмітувало незвичайну авдицію зі спеціяльним призначенням: пропаґандивні промови про свободу білоруського, „щасливого у вільній батьківщині великого Сталіна" народу, переплітані народніми білоруськими мельодіями та... колядками.

Радіо це безсумнівно найкращий винахід нашої поступової доби. За 1 золотого можна його слухати навіть у вагоні третьої кляси. В „моєму" купе слухаємо його удвох: я та мій сусід з протилежної лавки — жид-промисловець, найтиповіший пасажир польських далекобіжних залізниць, що все ще може дозволити собі на купівлю „далекого" білету.

Ловлю на антену цікавий комунікат: звідомлення радісного тону про будову нової „кресової" радіо-висильні в Барановичах і в Луцьку. Мимоволі у голову приходить рефлексія: чи відкривати нові радіостації зі старою програмовою методою (а вона — так і знай — не зміниться!) доцільно?

Хіба тільки декому і то — короткозорому. Як дотепер, то селянські вуха ласі на вістки з широкого світу, хапали й надалі виловлюватимуть отруйні звуки большевицького, червоного, демаґогічного радія.

Чи і коли врешті ті, що від них це залежить, зрозуміють траґедію і правдиву „культурну потребу „кресового" села"?

Важко дошукатись відповіді в машинально-урядовому стукоті залізних коліс. Погляд паде у напівзамерзле вікно: Полісько-білоруська провінція вкрилась памороззю. Села ледви видніють. Над селами темрява. На дворі стискає мороз. Снігу обмаль. Вже тепер над білоруськими полями здіймається **марево голоду.**

ВИЛЬНО — МІСТО ДЗВОНІВ.

Коли прибуваєте до Вильна і покидаючи касарняний будинок залізничого двірця, виходите на пусту й нецікаву вул. Колійову — майже не бачите міста. Якщо ви приїхали ранком у свято, почуєте відразу десятки дзвонів із стрілистих виленських дзвіниць, що витатимуть Вас при вході до міста. Само місто зачинається вже біля двірця. Треба тільки зійти вуличкою вниз і ось, ви вже в самому серці Вильна, жидівській, гамірній, тісній, крикливій дільниці, що пахне оселедцями, кричить сорокатими жидівськими крамничними вивісками — це похмуре ґетто.

ҐЕТТО ЗАМКНУЛОСЯ В СОБІ.

Ні одно місто в Польщі не пригадує так... Єрусалиму, як саме — Вильно. Крамниці, кавярні, фризієри, молочарні, склади, варстати, цукорні, кіоски — все жидівське. І написи, всюди написи, море написів у жарґоні.

Підходжу до першого кіоску на розі. В будці худерляве жидення. Питаю по польськи

— Є варшавські газети?

Нема відповіди.

— Прошу найновіші польські часописи, що виходять у Вильні.

Жидок мовчить. Питаю жарґоном.

— Чи ви не тримаєте нежидівських газет?

Жидок вискакує зза дощок кіоску і пристрастно розказує мені про бойкот жидами нежидівських видань, переходить на останні місцеві студентські ексцеси і широко оповідає про кривди жидівського народу.

Питаю за дорогу у місто. Йдучи крутими жидівськими вуличками, оглядаюсь за якоюсь християнською каварнею. Входжу до одної, що не має жидівських написів. Прошу каву. І тут подає жидівка, хоч на стіні висить свята ікона. Дивне місто.

„БЯЛОРУСІНУФ ТУ НЄМА!"

Вильно має дві непересічні мистецькі прикмети: чудове положення та оригінальну архітектуру. Крім цього визначається типовим для північно-східних міст, так сказатиб, базарним настроєм і назагал дешевими цінами. Особливість того, віддаленого від державного центру, запхнутого поміж дві ворожі держави, міста, що віддихає останками величної традиції — його білокамінні катедри, костели з гострими вежами і корона святого виленського городу — Гостра Брама, де панує вічна тиша, де люди повзають навколішки перед сумним обличчям Остробрамської Богоматери. У виленських святинях, що стоять поруч себе без огляду на ріжниці віроісповідань, панує мертва тиша. Зате, коли вийти почерез манастирську дільницю на торговельну вул. Завальну — попадаєте у сам крутіж місцевого купецького життя.

Помічаю цікаве явище: у найрухливішому пункті міста кидається в очі дивна лінивість тутешніх людей. Збільшують її каблучасті хомути при дугастих білоруських возиках. Пробую відшукати домівки білоруських закритих установ і тому кидаю першому стрічному на розі поліціянтові безцеремонне питання в лице:

— Вибачте, де міститься домівка редакції „Білоруської Криниці"?

Відповідає мені здивований погляд, підзорливо звужене око і терпко кинене слово:

— Замкненте. Бялорусінуф ту вогуле нєма!

Отже — **нема білорусинів.** Нема народу, нема його в місті, куди щодня спішать його селяни на маленьких дугастих возиках продавати дрова й торгуватися з жидами за кожний, чорною працею видобутий гріш. Неправда! Білорусини є у Вильні, бачите їх на кожній вулиці.

Другою особою, яку я спитав про білоруські установи був типовий білоруський дядько у білому кожусі. Почувши білоруське питання, зняв шапку і мовби не до нього казали відповів:

— Nie wim, mój panoczku, ja nie tuteszni.

Третє питання поставлене „тутешньому", першому з берега жидкові, що мов навіжений захвалював барвисте наруччя дешевеньких краваток. Жидок глянув на мене, відтягнув на сторону, а відтак пояснив: „Підіть, пане, направо, на розі Остробрамської та Гетьманської зайдете до білоруської книгарні, а там поспитаєте, що вам треба"...

І ТАМ СКОНФІСКОВАНІ КАЛЄНДАРІ.

Єдина білоруська книгарня—крамничка не має назверх найменшого напису у білоруській мові. Усередині завішеній портретами визначних представників держави, ледви де не де доглянете білоруську, соромливо прикриту ґазету. Розмовляю із власником книгарні д-ром Станкевичем, одним з найактивніших білоруських національних діячів, що втративши посаду, не посоромився станути за крамничну лавку.

— Бачу, продаєте калєндарі, добре йдуть?

— Йшлиб і підуть, але несподівана конфіската загальмувала ввесь рух.

— Якто, сконфіскували вам, оці відривні калєндарі? — питаю оглядаючи напів польські стінні калєндарці.

— Сконфіскували, потім суд конфіскату відкинув, але люди налякались... булоб зле, якби не наші гімназисти.

Д-р Станкевич усміхається, видаючи решту малому хлопчині у ґімназійному однострої, що з повагою завиває свіжо куплені зшитки у папір.

За пів години мого побуту у цій дивній книгарні бачив я кільканацять тих дітей, хлопців і дівчат. Усі вони (учні найнижчих кляс), ідучи на свята, повезли у свої села білоруські калєндарі, продавати їх між своїми людьми — тепер приносять гроші, чемно полагоджують рахунки і відходять. „Бивайте“ — кажуть відходячи з тісної книгарняної кімнатки, щоб дати місце іншим, що совісно сповняють свій обовязок. Є щось зворушливе у цій тихій акції білоруської дітвори з единої білоруської гімназії.

„ЗАМКНУТИ, ЩОБ НЕ БУЛО ШКОДИ ДЛЯ ДЕРЖАВИ!“

Білоруське громадянство пережило за останні два місяці багато прикрих днів. Ревізії, арешти, опечатання. Не було майже ніодної установи, ні одного видатнішого громадського діяча, де не переведено би ревізії. Але найболючішим ударом для білоруського народу було несподіване припинення діяльности Біл. Інституту Господарки й Культури та Т-ва Білоруської Школи, яким закидали комуністичні впливи.

Громадянська опінія збентежена та здезорієнтована. Організаційне життя завмерло. З цілої дотеперішньої національної преси, що в останні часи так буйно починала розвиватись — залишилось лише кілька видань на чолі з радикальним „Беларускім Фронтом“ і „Родним Краем“. Білорусь переживає тепер хвилю загального пригноблення. Духовенство безуспішно бореться за єдину церкву у Вильні. А тимчасом зпоза червоного кордону крадькома повзе ворожа, отруйна пропаганда й сотні темних дітей темного народу втолочує в тюремні коридори.

„СЛАВА БРАТАМ-УКРАЇНЦЯМ!“

Коли відїзджаю з цього міста, де історія поплутала стільки ріжноманітних національних та расових проблем, западає темна морозна ніч. Зі сходу надлітає засніжений норд-курієр з Риги.

Простягаю востаннє руку громаді білоруських студентів, які принагідно стали моїми стрічними знайомими після симпатичної візити в Білоруському Студ. Союзі. Бажаю їм повного успіху в їх активній праці над збіркою відповідних фондів для бідного, нуждено бідного білоруського студентства.

Стискають простягнену руку по черзі і всі просять завезти їх щиру подяку цілому українському братньому громадянству, що у час їх лихоліття не забуло підтримати свого меншого побратима — білоруський нарід, якого ніщо вже не всилі спинити на шляху до повного національного відродження.

Передавши цей привіт представників молодої ґенерації братнього білоруського народу загалові українського громадянства — не можу не передати ще одного радісного спостереження.

Таке враження виніс я з Вильна, міста, що стануло на межі кількох культур і рас, міста — яке полонило експансивну тугу кількох народів, сорокатого сучасного міста церков, жидів і одної білоруської крамниці.

Роман Гучванович.

В неділю 21. ц. м. в год. 5.30 попол. полк. Адам Коц відчитає в радіо програмову заяву, що буде основою консолідації польського громадянства згідно з гаслом, що його кинув у своїй промові марш. Сьмігли-Ридз дня 24. травня 1936. р. Промову полк. А. Коца трансмітуватиме радіо на цілу Польщу.

*

ПОЛК. МЕДЗІНСЬКИЙ ПРО ПОЛІТИКУ СУПРОТИ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН У ПОЛЬЩІ.

Полк. Медзінський, який стоїть близько до акції полк. Коца, виголосив у середу 17. ц.м. у „дискусійному клюбі“ сойму другий з черги реферат про політику супроти національних меншин у Польщі, які поділив на три засадничі групи: жидівську, словянську, німецьку і російську. У справі жидів заявив, що є противником протижидівських заворушень та насильств і що жидівську проблему слід розвязати виключно на суспільно-господарській площині. З цією метою слід перевести відповідні розмови з розумнішими жидівськими колами, що добре орієнтуються в ситуації.

Щож торкається словянської групи, то до неї слід ставитися як до „молодших братів“. Ця меншина мала до вибору: залишитися у Польщі, або перенестися до Совітів. Словянська меншина вибрала це перше й їй поводиться краще, ніж у СССР. Проблему німецької та російської меншини слід трактувати зовсім в інший спосіб, бо вона походить головним чином з урядовців, які підчас неволі відогравали головну ролю. Вкінці обговорив справу польської молоді підкреслюючи, що тут зроблено багато помилок, які тепер слід направити. Молодь слід виховувати в національному дусі і на релігійних засадах.

Прем. Болдуїн про напрямні політики В. Британії.

ЛЬОНДОН, 19. 2. ПАТ. Райтер повідомляє, що прем. Болдуїн виголосив промову у палаті громад перед приняттям резолюції з уповажненням для уряду затягнути позичку. Прем. Болдуїн пригадав недавню промову мін. Ідена підкреслюючи, що вона віддзеркалює погляди уряду. Пригадав, що британські війська не візьмуть участи у напасній війні або в цілях незгідних з пактом Ліґи Націй чи пактом Кельоґа. Зате військо вжиють до оборони В. Британії, її імперії і до оборони Франції та Бельгії на випадок неспровокованого нападу. Британське військо можуть теж ужити до оборони Німеччини перед неспровокованим нападом, якщо дійде до підписання нового західного пакту. Вкінці В. Британія прийде з допомогою нападеній жертві в усіх випадках, коли уряд уважатиме це за відповідне згідно з пактом Ліґи Націй. Це крім союзних договорів з Іраком та Єгиптом, єдині точно означені зобовязання В. Британії.

Премієр підкреслив теж, що завданням усеї британської імперії вдержати мир. Тому уряд робить зусилля, щоб довести до підписання нового льокарненського договору. Признав, що реґіональні договори мають велике значіння, зазначуючи одночасно, що нинішня Ліґа Націй зовсім ріжниться від первісної Ліґи Націй. Для держав, які працюють у Лізі Націй виринають майже непоборні трудноші у справі збірної безпеки тому, що поза Лігою находяться дуже сильні і найбільше озброєні народи. Одною з головних причин, чому в Европі нема в останніх 2—3 роках стабілізації, була недостача рівноваги між зобовязаннями і відповідальністю В. Британії та її матеріяльною могучістю.

В імя збірної безпеки на В. Британію припаде участь у морській боротьбі. В. Британія наражена теж на летунську небезпеку. Найбільша небезпека виринула би тоді, якби В. Британія приступила до пакту збірної безпеки і не могла би відограти вповні своєї ролі та запевнити собі належну оборону. Тому предложено парляментові відповідні внески.

НОВИНКИ.

— **Засідання Комісії Мови при НТШ** відбудеться в понеділок 22. лютого п. р. в 18. год. в бібліотеці Т-ва. Реферуватиме м-р Я. Рудницький.

— **Популярний потяг до Славська.** Заходом Туристичної Ліґи виїде в суботу зі Львова до Славська окремий туристичний потяг, зложений із самих пульманівських вагонів з нумерованими місцями, а також з окремого вагону дансінґового і реставраційного. Виїзд зі Львова в год. 17.40, поворот зі Славська в неділю в год. 18. Нічліги запевнені по ціні 1.50 за ніч.

— **Обнижка автобусових тариф.** На автобусових лініях ПКП введено знижку тарифи на перевіз багажів. Тепер можна перевозити безплатно внутрі автобусу ручний багаж у більших розмірах, ніж досі.

— **Великодні ферії** в польських нсселюдних і середніх школах будуть тревати 7 днів, а саме від 24. до 30. березня ц. р. Як довго потревають великодні ферії у вищих школах, де студенти з причини буч потратили 5—6 тижнів викладів вправ, ще не устійнено.

— **Зїзд москвофільських недобитків у Львові.** Минулої суботи уладили москвофільські недобитки у Львові зїзд делеґатів своєї організації РСО. („Русскої Селянскої Орґанізації“), на який — як запевняє „Земля і Воля“ — прибуло 218 делеґатів і 111 гостей. Перед нарадами делеґати взяли участь в поминальнім богослуженні у православній церкві за — А. Пушкина. Зїзд відкрив голова РСО адв д-р А. Хиляк, нарадами проводив інж. Н. Винницький з Галича. Крім того до президії входили: о. Р. Красіцький з Бортник, д-р І. Гумецький з Калуша і В. Слюзар з Дубравки. Політичний реферат виголосив д-р А. Хиляк, про діяльність центрального комітету РСО говорив секретар м-р Луцик, про Н. Дім у Львові Н. Третяк. На зїзді весь час нападали на українців та на єрархію гр.-кат. Церкви. Рішили теж вислати окрему делеґацію у справі Н. Дому до президента. Замітне теж, що зїзд на внесок ред. В. Сірка-Білинського приняв резолюцію з привітом усім демократичним політичним організаціям у Польщі. Головою РСО залишився далі д-р А. Хиляк; його заступниками є: д-р І. Гумецький з Калуша, ред. М. Марко зі Львова і Дм. Куровець з Батятич. Крім того до управи РСО ввійшли: дир. Ю. Плешкевич, м-р Р. Луцик і студ. К. Константинович.

— **Парцеляція.** У звязку з розпорядком ради міністрів у справі парцеляції земельних посілостей у ряшівському повіті розпарцелюють у 1937. р. 75 гектарів ґрунтів у маєтках Заборів і Нова Весь, що є власністю Йосифа Віктора.

— **Грошей на боротьбу з українською кооперацією!** У Станиславові відбувся в салі повітового виділу зїзд представників польських молочарських кооператив із станиславівського воєвідства. У зїзді, що тревав два дні, взяли участь також представники організацій та кооперацій. Характеристичне, що зібрані домагалися м. ін. безоглядної боротьби з українськими кооперативними організаціями, а щоби це виконати, державних кредитів!

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішньому тягненні Держ. Льотерії впали м. ін. такі більші виграні: 10.000 зол. на ч. 146446, 5.000 зол. на чч: 67751, 162653, 1.000 зол. на чч.: 19817, 179643, 188776, 500 зол. на чч.: 28260, 33138, 44068, 68529, 63057, 79881, 106084, 130126; 400 зол. на чч.: 44047, 102840, 109679, 163251, 176799, 180649.

— **За зневагу держави.** Перед самбірським окружним судом на виїздній сесії в Дрогобичі станув 75-літний Дмитро Яворський, власник реальности і поля в Бориславі. Побачивши, що хтось зробив йому шкоду в полі, він почав викрикувати, „ціла Польща злодійська, вже не довго Польща буде“ та інші слова, що не надаються до повторення. Почули це сусіди і звертали йому увагу, щоби схаменувся, але він виявляв дальше свою злість. Довідалась про це поліція і Яворський опинився перед судом, який засудив його за зневагу польської держави на 6 місяців безоглядної вязниці.

— **Що на це Львівська Хліборобська Палата?** Солтиси зі сіл Кокошинці, Коршилівка, Кут Товстецький та війт і секретар волости Товсте відмовились потвердити списи пасічників, які хочуть спровадити на підкормлення пчіл денатурований цукор через Подільську Пасічничу Спілку у Тернополі. Пасічники зі згаданих сіл просять Л. Х. П. вплинути на адміністраційну владу скалатського повіту, щоб вона бодай не робила зайвих труднощів у веденні поступової зорганізованої сільсько-господарської праці, коли вже відмовляється від якоїнебудь активної допомоги для господарських організацій.

— **Комуністичний процес** розпочався перед трибуналом присяжних суддів у Львові проти 10 осіб із жовківського повіту під закидом комуністичної діяльности на терені Любелі та інших сіл. На лаві обвинувачених засіли: Яцко Марушка, Гринько Чернюх, Микола Галас, Кость Бутичець, Мих. Лис, Ів. Кочан, Яків Фіш, Волод. Романівка, Йосиф Лапкевич і Йосиф Лерер.

— **П. Шпрехер мусить заплатити.** Процес львівських адвокатів, Батлера і Стемплера, які зажадали грубого відшкодування від міліонера Йойни Шпрехера, власника дому, в якому находиться цукорня, де завалилася на них скляна стеля, нарешті скінчився. Суд признав Стемплерові відшкодування за біль і лічення в

сумі 11.900 зол. (він домагався 54 тисяч і 100 зол. досмертної ренти), а Батлерові 3.500 зол. (він домагався 14 тисяч).

— **Хотів скочити з радієвої вежі.** 28-літній Маріян Ліщук із вул. Романовича 20. у Львові, котрий безробітний, вже кілька разів намагався покінчити самогубством та його відрятували. Тому пішов за місто в ночі та тут на пл. Східних Торгів виліз на радієву вежу, щоб відтам скочити та покінчити з життям. Та і тепер його запримітили й відвезли до поліційної станиці. Тут Ліщук захорів нараз, тому його відставили до шпиталю.

— **Жебрачка вбила четверо дітей.** У Львові арештовано Анну Горчинську, що представлялася за жінку магістратського возьного і брала на гінекольогічній клініці діти на виховання. З тими дітьми вона ходила по місті і спонукуючи їх до плачу, збирала від людей милостиню. При тім морила їх голодом і так над ними знущалася, що вони швидко вмирали. Таким чином убила четверо дітей.

— **Львівська хроніка.** Міська управа закликає всі особи, які покусав на днях скажений пес на Замарстинові, щоби негайно зголосилися до міського уряду здоровля (вул. Бурлярда 2). — Комуністичний процес Петра Кмета і товаришів відложено. — Павла Гнатишина засуджено на 6 місяців вязниці за те, що пустив в обіг фальшиву однозолотівку.

— **Плямистий тиф** стверджено у стрийському повіті. Багато хорих привезено до стрийського шпиталю із Синевідська. Люди щеплються профіляктичною сировиною проф. д-ра Вайгля.

— **Смерть під снігом.** В каміни у Скольщині лявіна 8 метрів завгрубшки засипала 40-літнього робітника Василя Копиляка. Його відкопали вже мертвого.

— **Велика пожежа в Дрогобичі.** У складі нафти Левенгерца в Дрогобичі повстала наслідком експльозії бочки з нафтою пожежа, яка поширилася на сусідні доми. Згоріло притім 7 склепів з товарами. При пожежі сильно попікся купець Цайлер, на якому згоріло вбрання, а крім того є ранені три інші особи. Шкоду обчисляють на 100 тисяч зол.

— **Краєва хроніка.** У Стецевій пов. Снятин арештовано господаря Михайла Чомброна, що підпалив свою хату, щоб дістати асекураційне відшкодування. — У Хмелівці пов. Богородчани арештовано Романа Штогрина, Юрка Макара, Івана Гоголя і Кирила Михайлова під закидом, що ограбили купця Генрика Германа в Лесці і застрілили у Хмелівці багатого господаря С. Осадцева.

— **За що арештують на Волині.** Селянин Микола Ващишин в Обарові на Рівенщині продав кілька книжечок „За рідну землю“ посла Барана, що їх видало УНДО. Дня 8. ц.м. прийшло двох поліцаїв та арештували його нібито за агітацію проти вивласнення землі. Тепер М. Ващишин сидить у вязниці і жде на розправу.

— **Син убив батька.** У Стодоліні на Волині жив 53-літній мельник, Василь Бондар. Повдовівши, він хотів удруге оженитися, але цьому противився його син Андрій. Недавно старого Бондаря знайшли в мешканні вбитого сокирою. Під замітом душогубства арештовано його сина, що мав вбрання поплямлене кровю.

— **Чеська преса про нашого музикольога д-ра Ф. Стешка.** В часописі „Народні Стшед“ ч. 288. находимо цікаві подробиці з діяльности і праці нашого відомого музикольога Федора Стешка, з нагоди його промоції на доктора фільософії (музикольогії) у праському університеті. Д-р Стешко займався музикою ще в часі своєї правничо-військової служби (він був полковником царської армії і вже тоді появилася друком (у виданні Военно-Юридичної Академії в Петербурзі) його праця „Авторське право при музичних виконаннях“. Переїхавши в Прагу, д-р Стешко став лектором чи пак доцентом музики в Українському університеті і в Педагогічному Інституті. В 1931. р. відбув він в припорученні міністерства освіти поїздку до Галичини, де збирав матеріяли про чесько-українські звязки; в 1935. р. їздив він у подібній місії до Болгарії та Югославії. Сьогодні д-р Стешко веде славянський музичний відділ при Славянському Інституті у Празі. — Серед досить уже численних у нас „докторів музики“ д-р Стешко є одним з тих цілком нечисленних, що у цій ділянці справді працюють. Судячи по його дотеперішніх музикольогічних працях і знаючи його муравлину витревалість та велике знання свого фаху, можемо сміло покладати на д-ра Стешка великі надії в ділянці музикольогії і музичного дослідництва.

— **Сензаційна сповідь мамки.** Незвичайна драма розігралася в родині дідича Ш. коло Познаня. 30 літ тому пані Ш. повила сина. До двора приняли мамку, що мала кормити сина пані разом зі своїм. Діти ховалися здорово і син панства Ш. скінчив гімназію а потім вищі рільничі студії. Його мамка мешкала дальше при фільварку, разом зі своїм сином, що став форналем. Недавно вона захорувала тяжко і на сповіди призналася перед священиком, що 30 літ тому переміняла немовлята: свого сина дала до покоїв, а син панства Ш. лишився між дворською службою. Священик покликав кількох свідків і в їх присутности старушка повторила свої зізнання, а згодом умерла. Річ природна, що ті передсмертні зізнання викликали у панства Ш. потрясаюче враження. Зачувати, що вони задумують купити для свого сина форналя маєток на „кресах“ і занятися його освітою.

— **Коли чоловік сидить у полоні...** В Гаях коло Львова жив заможний господар Теодор Криса, що дістався двічи в російський полон, раз з австрійської армії, а вдруге з української. Лишив дома жінку Анну і трьох синів, велике господарство і кількадесять моргів поля. В часі неприсутности Теодора, що ще досі сидить у Росії, жінка Анна знайшла собі приятеля, Стаха Повального, який замешкав з нею. Колиж після війни Криса не вертався з полону, жінка вишукала собі трьох свідків, яких привела до окружного суду у Львові, щоби ствердили, що її чоловік не живе. Вони приняли зовсім інші прізвища, сказали, що вернулись з російського полону і знають напевно, що Теодор Криса помер. Свідки присягли, отже суд признав його небіжчиком, а його жінку генеральною спадкоємницею. Коли прийшли зі суду письма до трьох синів Криси з повідомленням, що батька признано небіжчиком, син Іван, який до останнього часу діставав листи від батька а навіть його фотографічні знимки з Росії, повідомив поліцію про ошуканство, якого допустилася мама з Повальним. Вони теж ствердили, що свідки, яких Крисова привела до суду, зізнавали фальшиво і ніколи в Росії не були. Справою занявся слідчий суддя.

— **Обловився.** Перед окружним судом у Радомі станув Стефан Калюсь, б. управитель Островецьких заведень, якому закинули спроневірення 326 тисяч зол. Зловживання викрито ще в 1932 р., але Калюсь просив контрольну комісію не робити з цього вжитку, бо він вирівняє втрати. Колиж Калюсь цього не зробив, справу передано на судово-карну дорогу.

— **Автобусова катастрофа.** Під Млоцінами біля Варшави особовий автобус, минаючи селянську фіру, перевернувся до рова. 11 пасажирів потовклося, з того чотири тяжко. Пасажирами були самі вояки.

— **Вломники усипляють людей.** У Варшаві увихається шайка вломників, що отвирають витрихами двері, усипляють домівників якимсь наркотиком і забирають всі річи. Тим способом ограбили вже багато мешкань.

Зі судової салі.

ТРИБУНАЛ СКАСУВАВ ВЕРДИКТ ПРИСЯГЛИХ СУДДІВ.

Перед судом присяглих у Станиславові відбувалась розправа проти **Михайла Остапюка** студента богословії зі Львова та **Ольги Шандровської,** учительки зі Станиславова за провину зі ст. 156. к. з. Акт обвинувачення каже, що підсудні на вакаціях у 1936. р. організували протишкільну акцію в Радчині біля Станиславова, намовляючи дітей, щоб не ходили до школи. Відложена минулого тижня розправа почалася знову в четвер 18. ц. м. Після зізнань шкільного інспектора Пікульського, учителів і інших свідків та після промови прокуратора й оборонців, **присяглі заперечили** вину підсудних. Трибунал вердикт присяглих суддів скасував.

Останні вісти.

СОЙМ ПРО ГОСПОДАРКУ МІН. ПОНЯТОВСЬКОГО.

В пятницю 19. ц. м. сойм радив над буджетом міністерства хліборобства і рільних реформ. Довший реферат виголосив пос. Камінський, який боронив головно господарку мін. Понятовського у справі державних лісів.

—o—

СКИНУЛИ 16 ЧЕРВОНИХ ЛІТАКІВ.

АВІЛЯ, 19. 2. ПАТ. Авас повідомляє, що вчора скинули 16 урядових літаків, 5 на арагонськім фронті, 11 на мадридськім фронті. Між тими останніми є великий бомбардовий літак.

З кіна.

КІНО „ЕВРОПА“: „РАЙ ЖІНОК“.

Німецька оперета на мотивах Штольца. Цим разом її герой — Іван Петрович, що вже вивчив добре німецьку мову. Він летун і винахідчик, стає власником фірми жіночої моди. Інтереси не йдуть добре, бо він ними не цікавиться, зате всі його молоді співробітниці журяться за нього, коли надходить сумна хвилина банкроцтва. Є тут дві паралельно закохані пари і кілька веселих сцен, в яких справжнім гумором відзначається незрівняний Шлезак Обі красуні могли би виглядати краще. Жаль нам дуже Петровича, що мусить грати таку пусту беззмістовну ролю. Вся ця фільма — симпатичне видовище для скромних людей, що не шукають у кіні нічого нового, а вдоволені, коли легко всміхаються.

—o—

Дописи.

ЛЬВІВ.

Просфора на Сигнівці. Дня 7. ц. м. уладила Сигнівка в читальняному домі просфору для своїх громадян. Прибуло на цю просфору близько сто людей. Як на Сигнівку, то поважна кількість. При гарно і багато прибраних столах засіли запрошені гості й місцеві громадяни. Просфору посвятив о. Милевич, парох Богданівки та привітав зібраних промовою. Другий із черги говорив від Народньої Організації п. Агатон Добрянський, пригадуючи громадянам про велике значіння організації українського населення у більших містах. Від кооперативи на Левандівці промовляв п. Мартин Морса, взиваючи Сигнівку до оживлення кооперативного життя у себе. Голова місцевої читальні, бувший Січовий Стрілець, дякував гостям із міста та рівночасно завізвав присутних на салі, щоб кожний із них приєднав зі собою на найближче спільне свячене бодай по три особи. Грамофонові плити передавали українські народні пісні, які були правдивою розвагою для присутніх. Сигнівка поволи збирає дуже відлізле українське підміське населення в організовані рамки.

Спорт.

ВІДБИВАНКОВІ ЗМАГАННЯ В САЛІ СОКОЛА-БАТЬКА.

В суботу 20. ц. м. починаються окружні відбиванкові змагання за першенство Львова. До цих змагань зголосилося 16 дружин зі всіх гнізд Львова. Початок змагань у суботу в год. 16.

ГАКІВКОВІ МИСТЕЦТВА СВІТУ.

ЛЬОНДОН. **Канада — Польща 8:2 (3:1, 3:0, 2:1).** Польща програла по завзятій грі у доволі високому відношенню. Польська дружина грала загалом добре і в третій терції була хвилинами навіть рівнорядним противником Канади.

Швайцарія — Норвегія 13:2. Гаківкові змагання за мистецтво світа закінчились високою перемогою Швайцарії.

Міжнародні змагання.

СОДЕРТЕЛЄ. **Німецькі канадійці — Швеція 2:0.**

ЗАКІНЧЕННЯ ЛЕЩЕТАРСЬКИХ МИСТЕЦТВ У ШАМОНІ.

В четвер 19. ц. м. відбувся в Шамоні лещетарський біг на 50 км. У дружиновій клясифікації перше місце заняла Финляндія перед Італією, Швецією і Швайцарією. Зі зголошених до бігу 43 змагунів на старті ставилося всього 28. Індивідуально перше місце здобув фінляндець Немі (3:36:58).

—o—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ. місячник Чина Найсвятішого Ізбавителя. Йорктон, Саск. лютий 1937 Р. IX Ч. 2.

МОЛОДА УКРАЇНА, місячник незалежної думки. Париж, січень-лютий 1937. Р. III. Ч. 1—2;

ТРИЗУБ. тижневик. Париж. 31. січня і 7. лютого 1937. Р. XIII. Ч. 4 і 5;

УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО. Львів. лютий 1937. Р. V. Ч. 2.

СВІТ ДИТИНИ. Львів. лютий 1937. Р. XVIII. Ч. 2;

	ЦІНА звич.	зниж.
	1.80	1.10
Подвисоцький: Сон під судний день	1.50	1.00
Ростан: Романтичні	5.00	3.00
Скалозуб: Характеризація в амат. театрі	1.60	0.75
Старицький: Облога Буші	1.60	1.20
— Ой не ходи Грицю	1.60	1.20
— Циганка Аза (Хата за селом)	2.50	1.70
Суходольський: Хмара	1.80	1.00
Тобілевич: Сава Чалий	1.60	1.20
— Батькова казка	1.50	1.00
— Мартин Боруля	1.50	1.00
— Наймичка	1.50	1.00
— Розумний і дурень	1.50	1.00
— Сто тисяч	2.00	1.40
— Чумаки	0.90	0.50
Товстонос: Скибині діти	1.50	1.00
— За друзі своя	2.00	1.40
Тогобічний: Борці за мрії	1.50	1.00
— Жидівка-вихрестка		
Українка Леся: Блакитна троянда	7.65	4.00
Одержима. Вавилонський полон		
— Осіння казка. Три хвилини. У		
катакомбах. В дому роботи.	7.55	4.00
Касандра.	1.80	1.00
— Адвокат Мартіян	1.80	1.00
— Кассандра	1.80	1.00
— Камінний господар	1.80	1.00
— У пущі	1.80	1.00
— Блакитна троянда	0.90	0.50
— Бояриня	1.80	1.20
Федькович: Довбуш	0.75	0.50
— Так вам треба!	0.75	0.50
— Як козам роги		
Франко І.: Украдене щастя. Сон князя		
Святослава. Камяна душа. У-		
читель. Будка ч. 27. Майстер	8.10	3.00
Чирняк. Рябина.	2.00	1.40
— Учитель, комедія	0.70	0.40
Хоткевич: Вони	0.50	0.30
— На залізниці	1.50	0.80
Чайківський: Захотіла пана, втратила Івана	1.50	0.90
Шов: Цезар і Клеопатра	4.00	1.00
Черкасенко С.: Дон Хуан і Розіта	4.00	2.00
— Ціна крови	2.50	1.80
Ярославич: Антипко		

ДІТОЧІ КНИЖКИ

Берт: Маленькі школярики 5 частей світа	2.00	1.40
Бехштайн: Казки	1.00	0.60
Біянкі: На великому морському шляху	2.00	1.70
Бонсельс: Пчола Мая та її пригоди	2.00	1.40
Будяк: Зима	1.50	0.60
— Зозуля-регедзуля	1.25	0.50
— Лелека — здалека	1.25	0.50
— Мак та жито	1.25	0.50
— Маленьким діткам, I.	0.75	0.40
— Маленьким діткам, II.	0.75	0.40
— Моє телятко	1.25	0.50
— Стрільці-ловці	1.50	0.60
Веретельник: Шекспір в повістках	0.25	0.15
Гедін: Крізь пустині Азії, 4 томи	2.00	1.00
Грімм: Казки I.	1.50	1.00
— — II.	1.50	1.00
Гриневич: Легенди й оповідання	0.25	0.15
— Збиточник Гумфрі	0.70	0.40
Герц: Пригоди качурика	0.70	0.50
Гаерштам: Вакації над морем	1.00	0.60
Евальд: Двоногий	1.00	0.60
Дефо: Робінзон Крузо, опр.	3.00	2.10
Женвре: Уличник	0.90	0.40
Донченко: Півень у звіринці	2.00	0.80
— По губи	1.25	0.50
І. Б.: Двоножний звір	0.30	0.15
Кабаровський: Тарас пастушок	0.50	0.30
Кабаровська: Вкраїні служи	0.40	0.30
Кіплінг: В джунглях	1.00	0.70
—Казки (от такі казки)	2.70	1.50
Лісовий цар Ох (і інші народні казки)	1.40	0.50
Корнієнко: Запорозький клад	0.50	0.30
Макарушка: Китиця желань	0.40	0.25
Малицька: Оповідання з життя звірят	0.50	0.30
Михайловський - Гарін: Дитячі літа		
Тьоми	1.50	0.70
Олесь: Соломяний бичок	3.25	1.20
Правда та неправда й інші укр. нар. казки	0.70	0.40
Пчілка: На річках	0.20	0.10
Ріпка	1.20	0.40
Сельмер: На далекій півночі	0.50	0.30
Сліпка: На чужині	0.25	0.15
Топеліюс: Дар морського царя	0.50	0.30
Толстой: Казки	0.25	0.15
Українські народні казки, зб. Рудченка	3.15	2.00
Чайковський А.: Одарка	1.20	0.85
Черкаві - Дріт: Наша залізниця	1.25	1.00
Шухевич (Амічіс): Записки школяра	0.50	0.30
Шевченко: Кобзарик	0.25	0.15
Японські казки	0.25	0.15
Ярошинська: Заповіт	0.25	0.15

ПОЕЗІЯ

Байрон: Чайльд Гарольда мандрівка	2.20	1.00
Воробкевич: Над Прутом	1.30	0.60
Гаврилко: На румовищах	0.90	0.50
Глібів: Твори	8.90	2.50
Гофмансталь Г.: Дурень і смерть	0.80	0.30
— Лірика	2.00	0.60
Граб: З чужого поля	0.80	0.30
Драй—Хмара: Проростень	3.40	1.60
Калинець: Сміх і правда, в опр.	4.00	1.50
Карманський: Аль фреско	0.80	0.20
Котляревський: Твори	4.30	2.00
Кримський: Пальмове гилля	1.80	0.80
Козловський: Мітри й кипариси	0.75	0.40
Крушельницький Ів.: Бурі і вікна, пориви	4.00	1.50
— Радощі життя	1.50	0.60
Куліш: Україна	1.20	0.70
— Поезії	4.05	1.50
Лепкий: З над моря	0.90	0.50
— В горах	1.00	0.50
Михалько: Ягілки	0.80	0.50
Мільтон: Самсон борець	1.00	0.50
Пачовський: Розсипані перли	2.20	0.75
Руданський: Вибір з творів	1.80	1.00
Самійленко: Україні	1.80	1.00
Слісаренко: Байда	4.50	2.00
Смужка М.: Заграви, лірика	1.80	0.75
Струни антольогія укр. поезії, два томи	9.00	4.00
Тичина: В космічному оркестрі	0.25	0.15
— Золотий гомін	0.80	0.40
Філянський: Калиндаріом	2.00	1.00
Франко І.: Зівяле листя	1.00	0.50
— Мойсей	1.00	0.50
— Із днів журби	1.60	0.75

	ЦІНА звич.	зниж.
	1.50	0.75
— Панські жарти	1.50	0.75
— Семпер тіро		
— Зівяле листя. Із днів журби. Іван	4.50	2.00
Вишенський і т. д.	9.00	3.00
— Панські жарти. Смерть Каїна і т. д.	1.00	0.50
Франко І.: Мойжеш (в польськ.)	0.80	0.40
Чарнецький: Сумні ідем	0.50	0.30
Черкасенко: Хвилини	2.00	1.00
Шевченко: Історичні поеми	7.20	4.00
— Кобзар (повне видання)		
— Кобзар (шкільне видання), 2 томи	3.80	2.00
	0.90	0.50
Щурат: Слово про похід Ігоря	1.30	0.60
— Пісня про Роланда	0.80	0.30
— Поезія XIX віку		

ІСТОРІЯ — СПОМИНИ — ПЕРЕПИСКА

Антонович: Коротка історія Хмельниччини	3.00	2.00
Барвінський: Образки з гром. і письм.		
розвитку Русинів, два томи	9.00	6.00
Бачинський: Українська еміграція в Зед.		
Держ. Півн. Америки, брош.	8.00	4.00
— — — опр.	10.00	5.00
	0.30	0.20
Герцен: Спомини з еміграції		
Гнатюк: Національне відродження австро-		
угорських українців	1.50	0.70
Галущинський: З Українськими Січовими		
Стрільцями	1.90	1.30
Грушевський: Культурно - національний		
рух на Україні	5.40	2.00
— в ориг. полотняній оправі, пе-		
редв. видання	10.00	3.50
— Від Куруківщини до Кумейщини		
(1626—1638) — історії України		
т. VIII. ч. 1.	11.30	3.50
— Історія релігійної думки на Укра-		
їні	5.00	2.50
— Ілюстрована історія України в		
пол. оправі	16.00	10.00
	3.00	1.50
— Історія України для шкіл	7.50	2.50
— Всесвітня історія для шкіл, 2 т.	2.00	1.00
— Про старі часи на Україні		
— Хмельниччина в розцвіті (1648—		
1650) в опр.	12.70—	6.00
	7.00	4.50
— М. Драгоманів	11.00	7.00
— Початки громадянства	1.60	0.80
Гінтер: Історія географічних відкрить	10.00	7.00
Доценко: Зимовий похід	0.70	0.50
Драгоманів: Пропащий час	9.00	3.00
— —Листи до Івана Франка ч. I—II.	3.50	2.00
Залізняк: Головні федерації світа	1.80	1.00
Кареєв: Умовий рух в XIX ст.		
Копистянський: Оповідання з історії ав-		
стрійськ. держави	4.00	0.50
Кордуба: Північно - зах. Україна	1.00	0.50
Короленко: Як упала царська влада	0.50	0.30
Костомаров: Дві руські народности	1.80	1.00
— Книги Битія українського народу	0.40	0.25
— Руїна ч. II Многогрішний ч.		
III Самійлович, в пол. опр.	10.00	5.50
Кревецький: Українська мемуаристика	0.70	0.30
Крипякевич: Шляхами слави українських		
князів	0.90	0.60
— Оповідання з історії України	0.80	0.40
Кривавого року (1917), альманах	1.80	1.00
Круть: Записки з рос.-турецької війни	1.00	0.50
Кузеля: З культурного життя України	1.40	1.00
Левицький: Українські політики	1.50	1.20
Левицький — Антонович: Розвідки про		
церков. відносини на Україні		
XVI—XVIII в. — разом:		
Линниченко: Суспільні верстви Гал. Ру-		
си XIV—XV в. в пол. оправі	12.50	6.50
Леонтович: Спомини утікача	1.00	0.70
Лотоцький: Автокефалія	6.00	4.00
Лозинський: Ті, що від нас відійшли	0.40	0.20
— Мих. Павлик	0.40	0.20
Маковський: Гмінд	2.00	1.40
Масперо: Старинна історія східних народів	1.90	0.80
Містраль: Спогади	2.25	1.20
Олесницький: Сторінки з мого життя т. I-II	2.80	2.00
Омельченко: Кухаренко	0.50	0.30
Орлик: Діярій	6.00	4.00
Охримович: Розвиток укр. нац. думки	1.50	1.00
Партицький: Скандинавщина на Русі	1.20	0.70
Переписка М. Драгоманова з Павли-		
ком т. II—VIII	30.00	10.00
— З Окуневським	3.00	1.50
Пристай О.: З Трускавця у світ хма-		
родерів т. I.	3.00	1.50
— т. II.	2.20	1.10
— т. III.	2.00	1.20
Сальський: Українсько-московська війна	10.00	7.00
Сент-Емур: Анна Русинка	0.50	0.30
Трильовський: Боротьба Італійців за сво-		
боду та соборність	0.50	0.30
Созанський: З минувшини міста Бродів	1.40	0.80
Тен: Нариси зі старинного світа	0.60	0.40
Томашівський: Угорщина і Польща в		
XVIII. в.	3.00	1.80
— Українська історія	3.00	1.30
Уайт: Розвиток географічних поглядів	0.25	0.10
— — поглядів на вселенну	0.90	0.50
Філіпов: Іван Гус	0.15	0.10
Франко: Причини до історії України-Руси	2.50	0.80
— Панщина та її скасовання	1.60	0.80
Христюк: Українська революція т. I.	5.10	2.50
— — — т. II.	6.75	3.00
— — — т. III.	5.40	2.50
— — — т. IV.	6.50	3.00
Цеклер: Закон Єзуїтів	0.75	0.40
Чайковський: Конашевич Сагайдачний	0.50	0.30
Чикаленко: Спомини т. II.	1.50	1.10
— — т. III	1.50	1.10
Шірер: Політична історія Палестини	2.50	0.80
Шульгин: Нариси нової історії Европи	9.00	4.00
Яковлів: Укр. - московські договори в		
XVII—XVIII ст.	6.00	4.00

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Андреев: Як заготовляти садовину на збут	1.50	0.50
Архипенко: Поступове пасічництво	5.00	4.00
Вадимович: Машинова вощина	0.90	0.30
Воробець: Цукровий бурак	0.30	0.40
— Як плекати курей	0.70	0.50
Гулак: Селянське сироварство	1.10	0.50
Епатівський: Телята	1.30	0.50
Євтушенко: Однорічні сіяні трави	1.45	0.70
Інгульський: Картопля	1.80	0.70
Калкатін: Пошесті на птиці	0.90	0.30
Кушніренко: Капуста	1.10	0.50
— Цибуля та часник	1.35	0.70
Лапоногов: Як використати картоплю	1.45	0.50
Мартинов: Як використати старий та		
занедбаний сад	1.45	0.60

	ЦІНА звич.	зниж.
Матковський: Олійні рослини	2.00	0.80
Мигулін: Бурякові шкідники	1.60	0.60
Міхалків: Гуси, качки, індики	5.40	2.00
Михалевич: Пасіка	1.00	0.70
Невинський: Пасічникування для себе та		
на ринок	4.05	2.00
Нікітін: Морква, бурак, петрушка та па-		
стернак	1.80	0.80
Очеретяний: Цукровий бурак	3.40	1.00
Панич: Лічничі рослини, опр.	2.50	1.20
Петер: Виробництво швайцарського сира	2.95	1.20
Плотніков: Мак та як його розводити	1.35	0.50
Попов: Коноплі	2.70	1.00
Романицький: Лошата	1.35	0.70
Руднів: Основи прибутковости пасічництва	2.00	1.00
Сенченко: Як заготовляти мясо	1.45	0.60
Серебряков: Тютюн жовтий	1.60	0.70
Скороходько: Кінські ноги та копита	2.00	1.00
— Як оберігати худобу, щоби не		
хоріла	0.90	0.30
— Як улаштувати приміщення для		
худоби	3.60	1.20
Творидло: Практичний господар, брош.	8.00	6.00
Філіпішин І.: Садівництво та городництво рятує від посухи	0.90	0.45
Чорноморець П.: Кормовий буряк	0.70	0.30
Юрків: Вівчарство	4.30	1.40

МЕДИЦИНА — ГІГІЄНА — ПРИРОДА — СПОРТ

Боберський: Копаний мяч	1.25	0.60
Блях — Філь: Спортові гри	3.60	1.20
Брайтенбах: Біольогія XIX в.	0.20	0.10
Візнер: Життя рослин у морі	0.15	0.10
Галаган: Атомістично-молекулярна теорія	13.50	3.00
Іваненко: Курс аналітичної геометрії	13.50	6.00
Кос: Про полові справи	0.60	0.40
Куровець: Життя й здоровля людей	1.30	0.80
Марзеєв: Здорова сільська хата	1.60	0.50
Махулько — Горбацевич: Тиф черевний		
плямистий та поворотний	0.90	0.40
Наумович: Величина звіздяного світа	0.15	0.10
Олехнович: Раси Европи	1.00	0.50
Павлічук: Коротка анатомія	6.75	3.00
Пулюй: Непропаща сила	0.15	0.10
— Нові й перемінні звізди	0.15	0.10
Під вільним небом, підручник для улаш-		
тувань нар. свят, фестинів і		
забав	1.50	1.00
Раковський: Зоольогія	0.80	0.40
— Людина	0.50	0.30
Рашевський: Рафінація цукру	6.75	3.00
Рудницький: Основи землезнання України	1.50	1.00
Старків: Загальна біольогія	9.00	4.00
Тімірязев: Рослина й сонячна енергія	1.35	0.50
Фролов: Цукроварство	27.00	5.00
Чайківський: Альгебра	38.30	15.00
— — II.	18.00	8.00

РІЖНІ

Альбом укр. письменників (20 образів		
форм. 34x23)	10.00	4.00
Бохенський Я.: Срібні тіни (про фільмове		
мистецтво)	3.00	1.50
Варіч: Юний Художник	4.05	1.50
Веркін: Молодий оправник	2.95	1.20
Кольорові образи до науки поглядової,		
комплет 22 образів	12.00	6.00
Оболонський: Українська комерційна ко-		
респонденція	2.70	1.00
Панейко: Українська стенографія	2.40	1.50
Синопійський—Трофимов: Підручник ко-		
мерційної аритметики	8.80	2.50
Стернюк: Практичні вказівки для продавців	1.50	0.90
Сучасне українське мистецтво	5.00	3.00
Українські народні вишивки	3.00	2.00
Українські вишивки, серія I. (8 великих таблиць)	3.50	2.50
Українські вишивки, серія II. (8 великих таблиць)	3.50	2.50

ДЕШЕВІ БІБЛІОТЕКИ

1. діточа I. 10 книжок	1.50	0.50
2. діточа II 10 книжок	2.55	1.00
3. діточа III 15 книжок	6.00	2.00
4. діточа IV 20 книжок	8.00	3.50
5. діточа V 20 книжок колірових	8.00	3.00
6. для молоді I 10 книжок	7.00	2.50
7. для молоді II 20 книжок	38.00	10.00
8. історичні повісти й оповідання 15 кн.	20.05	8.00
9. Повісти й оповідання I. 15 кн.	18.00	8.00
10. Повісти й оповідання II 25 кн.	47.00	17.50
11. Повісти й оповідання III 30 кн.	95.00	25.00
12. Популярно-наук.: історична, 16 кн.	10.75	4.00
13. Популярно-наук.: природнича, 10 кн.	2.80	1.00
14. Сільсько-господарська, 20 книжок	36.00	10.00

Книжки по знижених цінах продаємо **виключно за готівку.**

Замовлені книжки висилаємо **за** післяплатою, тоді кошта порта значні (при 10.— зол. 1.70 зол.), тому найкраще пересилати належитість разом зі замовленням, а коли належитість виносить більше як **10.— зол., порто оплачуємо самі.** Щоби кошта пересилки були малі, радимо висилати замовлення з одної місцевости збірно, а гроші розрахунковим переказом на конто ч. 94 (до висоти 50.— зол. даром) або ПКО 154.627.

На замовленнях за попереднім надісланням належитости **в сумі 50 зол.** додаємо даром як **премію книжок вартости 10.— зол.; на суму 100.— зол. премію 25.— зол.; на суму 150.— зол. премію 40.— зол.; а на суму 200.— зол премію 60 зол.! Книжки на премію даємо все після вибору купуючого! — З усіх наших катальогів!** (не тільки з дешевого катальогу).

Незалежно від того, кождий, хто купить дешевих книжок за 100.— зол. (або більше) має право купити **компл. брошурований Української Загальної Енциклопедії в 3 томах по виїмковій ціні 60.— зол.** (за готівку).

Списки нот, бібліотек і т. д. пересилаємо на бажання окремо. Заграницю умови продажі ті самі — **лише дочислюємо ріжницю порта краєвого й заграничного** (висота залежить від краю).

Оголошуємо тільки частину катальогу.

Великий і докладний катальог книжок по знижених цінах висилаємо на бажання даром і оплачено.

Книжки з поданого катальогу знижених цін продають крім Книгарні Шевченка у Львові ще філії:

ЛУЦЬК — ВУЛ. ЯГАЙЛОНСЬКА 95.
КРЕМЯНЕЦЬ — ШИРОКА 59.
ПЕРЕМИШЛЬ — РИНОК 14.
СТРИЙ — ГОЩА 1.
КОВЕЛЬ, Українська Книгарня — ВАРШАВСЬКА 78.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ДРОГОБИЧ:
20. II. Вій.
21. II. Чорногора в огні (Довбуш).

СТРИЙ: саля Єванг. Дому.
22. II. Шаржа.
23. II. Муж двох жінок.
24. II. Циганський барон.
25. II. Чорногора в огні (Довбуш).
3: Стрия іде театр до Болехова.

Український Театр „Заграва".

ЗАЛІЩИКИ.
20. II. „Камо грядеши?" І. частина Вініцій і Лігія.
21. II. II. частина Смерть Нерона.

ГОРОДЕНКА:
22. II. „Камо грядеши?" І. ч. Вініцій і Лігія.
23. II. II. ч. Смерть Нерона.
24. II. Голгота.
25. II. Дума про Нечая.

СНЯТИН:
1. III. „Камо грядеши?" І. ч. Вініцій і Лігія.
2. III. II. ч. Смерть Нерона.
3. III. Муравлі.

ЗАБОЛОТІВ:
4. III. „Камо грядеши?" І. ч. Вініцій і Лігія.
5. III. II. ч. Смерть Нерона.
6. III. Муравлі.

Великий Театр:

Субота, 20. II. год. 8. веч. опера „Жидівка".

Неділя, 24. II. год. 3.30 попол. „Кохання до митної оплати". Год. 7.30 веч. ціни найнижчі „Подружжя".

Понеділок, 22. II. Год. 7.30 веч. „Життя не сон".

Вівторок, 23. II. год. 7.30 веч. Премієра! „Мадам сан Жан" гостинні виступи Ірини Айхлеріани.

Середа, 24. II. год. 7.30 веч. „Мадам сан Жан" гостинні виступи Ірини Айхлеріани.

Кіна.

АПОЛЬО: „Обвинувачена" з Дольорес дель Ріо та Дагласом Ферберксом.
АТЛЯНТИК: „Королева джунглів".
ВАНДА: „Їх екселенції шофер" та „Капітан Сорель".
ГРАЖИНА: „Варвара Радзівілівна".
ЕВРОПА: „Рай жінок".
КАСІНО: „Непереможний" з Гейрі Купером.
КОПЕРНИК: „Матура".
МАРУСЕНЬКА: „Адміралів син" і виступи факіра Ак.Моха.
МЕТРО: „Роз-Марі".
МІРАЖ: „Гавайська цвітка" з Мартою Еґерт.
МУЗА: „Антін Адвера".
ПАКС: „Моє сонічко" з Шерлі Темпль.
ПАЛЯС: „Соловейко з Відня" з Мартою Еґерт.
ПАН: „Жінка чи секретарка?"
РАЙ: „Розвід із перешкодами" з Анною Ондра.
СВІТ: „Белядонна", „Людина з двох світів".
СТИЛЕВЕ: „Останній могіканин" і ревія.
ТОН: „Білий Тарзан" з Кен Мейнардом.
УТІХА: „Справа 444" і ревія.
ХИМЕРА: „Нинішні часи" з Чарлі Чапліном.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Нюйорк".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 20. лютого 1937.

Берлін (357) 9.00 Мети бавляться в дитиною, 18.15 Травм. опера в 1890 р., 19.15 Солісти, 20.10 Весела муз. авд., 21.00 Танк. музика. **Білгород** (437) 18.00, 19.00 Концерт солістів, 20.00, 21.00 Сербський вечір. **Будапешт** (550) 12.05, 22.05 Циг. музика, 18.20 Сальон. музика, 21.15 Джез. **Відень** (507) 15.35 Концерт орх. мандолістів, 18.30 Співаємо нар. пісні, 19.15 Дута орх., 20.15, 21.00 „Пінгвін в опері" вес. муз. жарт, 22.25 Класична музика на дуті інстр.. **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00 16.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, орх., солісти, 20.10 21.00 Тисяча веселих нут, розр. концерт, музика, сопран, тенор. **Кошиці** (259) 15.30 Легка музика, 18.00 Для Закарпаття: Авд. для дітей, гр. пл.; Рецитації, гутірка. **Міляно** (369) 17.15 Легка музика, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 „Арлезіяна" оп. Фр. Чілеі, **Мінхен** (405) 8.30, 9.00 Музика, 13.15 Розр. концерт, 18.00 Легка музика, 19.40 Токата ґ-дур А. Герінга (орґани). **Прага** (470) 11.05 Легка музика, 16.55 Театр для дітей, 20.00, 21.00 „Король золотих" оп. Фрімля, **Парі Пті** (431) 21.15, 22.00, 23.00 „Кармен" оп. Бізе. **Радіо Парі** (1648) 10.30, 12.00 Симф. концерт, 14.15 Сол. рецитель, 16.00 Вокальний концерт, 17.30, 18.00 Авд. для дітей, 18.30 Танк. музика, 21.00 Дуетистки, 21.45, 22.00 Симф. концерт. **Рим** (421) 17.15 Танк. музика, 21.00 Вечір вальсів, 22.10 Вок. концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 20. лютого 1937.

6.30 Раннішня авдиція, 7.25 Програма на днині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 8.10 Співаймо пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт солістів із гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Хліборобська сарнинька, 14.30 Театр Уяви: „Почаїв", авд. для старших дітей, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий діяльог, 15.20 Рекламовий концерт, 15.30 Наша програма, 15.35 Зі звуковиків, гр. пл., 15.50 Три знаки запиту, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Люц. Боєр у своому репертуарі, гр. пл., 16.15 Концерт орх., 17.00 Концерт старої музики, віолі, форт., 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Пісні з гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Польська молодь із закордону на студіях у краю, 19.30 Вечір при мікрофоні, 20.30 Літературні новини, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Продовження вечора при мікрофоні, 22.00 Співочий рецитель Гальмі Айнер у супр. форт., 22.30 Танкова музика у вик. орх.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Неділя, 21. лютого 1937.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, музика із гр. пл., Наша земля мусить нас прохарчувати, приодіти та дати працю, 8.40 Маскані: „Візіове ліріка" з гр. пл., 8.45 Програма на днині, 8.50 Ранішній денник, 9.00—10.40 Богослуження, опісля музика з гр. пл., 10.40 Легка та популярна музика, з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Із мандрівок по українських музеях, гутірка, вигл. Мих. Драган, 12.15 Отворення III. міжнар. конкурсу ім. Шопена, 13.15 Концерт із нагоди 25-ліття діяльности Альф. Штадлера (міш. хори, муж. хори, орхестра, Марія Попович, сопран, фортепіян), 14.00 Боксерський метч Польща-Австрія, 14.15 Розр. концерт, мала оркестра, пиля, спів, 16.00 Рекламовий концерт, Комунікат про конкурс ККО, 16.15 Циганські орхестри, гр. пл., 16.25 Театр Уяви: „Годинник" із участю Ярача, 17.00 Трансмісія з Аргентини: II. міжконтинентальний концерт: симф. орх., 17.30 Симф. концерт, орх., форт.; у перерві в год. 18.10 Актуальна гутірка, 19.00 Як читати вірші, 19.15 Орх. концерт, 19.35 Літературні хвилини: „Намисто орабини", новеля, 19.50 На веселій львівській хвилі, 20.20 Вечірній денник, 20.30 Марта Еґерт і Іван Кепура на зимову порі: Концерт із театру ім. Словацького у Кракові, 22.30 Резерва з гр. пл., 22.50, 22.51 Спортові вістки, 23.00 Танкові мельодії з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельґи бельґ. 89.38, 88.95, Доляри американські 5.28·50, 5.26 доляри канад. 5.28.00—5.25·50, Фльорени, гол. 289·00—288·20, Франки фр. 24.69—24.55, Франки швайцарські 120·95—120.15, Фунти анґл. 25.96—25·80, Ґульдени данц. 100.20—99·80, Корони ч. 16.30—15.90, Кор. дан. 115.84—115.00, Кор. норв. 130.38—129.40, Корони шв. 133.83—132.85, Ліри італ. 24.00 — 23.50, Марки фінл. 11.46 —10.40, Марки нім. 124·00—120·00, Шил. австр. 95.00—93.50. Марки нім. срібні 133 —129.

Акції.

Банк Польський 108, Варш. Цук. 27 Лільпоп 13·00, 12·75, 12·85, Стараховичі 31·75, 31·50.

Папери.

4 поз інвест. 1. ем. 64.25, серія 83, 2 ем. 64·70, серія 85, 5 проц. поз конв. 54, 6 проц. поз. дох. 62, 4 проц. поз. прем. дох. 47, консол. 51·25, стабіл 440, купон 172.09.

Тенденція слабша.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 19. ц. м.

Ціни за 100 кг. льозо, льоко вагон-стація заладовання:

	льоко ст. заладов:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	27·50—29·00
Жито збір. 69¼ гр/л. 3%	22·50—23·50
Ячмінь пашн. 621 гр/л. 4%	21·50—22·00
Овес легко задош. 444	20.50—21.00
Овес не задош. 456	20·50—21·00
Гречка 10%	29·00—29.50
Кукурудза жовта	20.50—21.00
Кукурудза червона	22.00—22·50
Коноп. сімя	40.00—41.00
Соняшникове сімя	42.00—43.00
Насіння льону	53.00—54.00
Конюшина чер. натур.	100.00—105.00
Конюшина чер. без каняки	105.00—110.00
Конюш. ч. без каняки 96%	115·00—120·00
Вика сіра	18·00—18·50
Вика темна	19·00—19·50

Пшениця, жито і ячмінь подорожіли. На загал тенденція звишкова.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 19. лютого ц. р. кооперативам платить за льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.85 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове включно з бочк. опакуван.	2.90 „
1 кг. масла експ. включно з експ. опакув. платить дефінітивно	2.90 „
молоко від 11. 1. ц. р. . . .	0.16—0.17 „
копа яєць	3·80—4.00 „

Тенденція на масло звишкова, на молоко сильна, на яйця знижкова.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 19. II. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умяснені, повногруді	1.30 зол.
Індики І. кл., добре умяснені, повногруді	1.10 „
Курки молоді І. кл. біло й жовтоніжки від 1.70 кг. вгору	1.20 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	1.25 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

† **За упокій** душі невіджалуваного Мужа і Батька, **Василя Ратальського** відбудеться **поминальне Богослуження** в другі роковини смерти, д. **22. лютого** ц. р. в Святоюрській Церкві у Львові в год. 8.30 рано. **Жінка і діти.**

Четверта кляса дівоч. гімн. СС. Василіянок, у Львові при вул. Длуґоша 17 А, зложила в Адмін. „Діла" на українських безробітних суму зол. 10.

ДАЛЬШИЙ СПИСОК

Жертводавців на Фонд Будови Ремісничо-Промислової Бурси у Львові при вул. Бартосівни 3.

Укр. Орган. Обєднання в Америці дол. 300 = 1.587 зол. Акц. Ска для Будівельного Промислу, давніше І. Левинський у Львові 500, Гр. кат. Митрополичий Ординаріят Львів 300, Агрон. Т-во Праця — Львів 100, Кооп. Банк Дністер Львів 100, Фірма Борис, Перемишль 100, Управа Дібр в Стрільбичи (Ст. Самбір) 100, Кооп. фабрика Будучність в Тернополі 100, Гадібей Михайло Львів 82.70, о. Ректор О. Малиновський Львів 75. Рев. Союз Укр. Кооператив Львів 50, Маслосоюз Львів 50, Т-во Вз. Убезп. Дністер Львів 50, Суспільний Промисл Львів 50, Народна Гостинниця 50, Службовики РСУК 30, Рев. Іван Грабар Львів 25, Дир. Василь Семчишин 25, Скалій Олександер Львів 20.20 Д-р Лесь Кульчицький Львів 20, Дир. Онуфрій Палцак Львів 20, Вячеслав Альтинський Львів 20, Союз Укр. Купців і Промисловців Львів 15.00, Т-во Скора Поміч Львів 15, о. Осип Годунько 12. По 10 зол. зложили: о. проф. О. Бучацький Львів, М-р Ярослав Чума Львів, Кред. Кооп. Згода Львів, Лучанко Анна Франція, Д-р Маріян Панчишин Львів, Самопоміч Львів, Союз Кооператив Сокаль, Покутський Союз Коломия, Пов. Союз Кооператив (Городенка), Т-во Карпатія Львів, Д-р Дмитро Левицький Львів, Торговельна Школа Львів, о. канон. В. Лициняк Львів, Інж. Мілянич Львів. Конрад Кальба Мозоліївка. Уряд Деканальний Тухля-Хітар 8.50, Василь Цьонь Львів 6, Яламів Андрій Ямельниця 6. По 5 зол. зложили: Ігуменат ОО. Василіян Жовква, о. мітрат О. Базюк Львів. ОО. Василіяни Львів, о. д-р Л. Глинка Львів, о. Омелян Горчинський Львів, Д-р Дроздовський С. Львів, Іванович Антін Львів Ількив Михайло Львів. Кміцикевич Олекс. Львів. Сеншин Микола Львів. о. Д-р Чорняк Іван Львів, Стефанівський Михайло Львів, Читальня Просвіти Богданівка-Львів, Михайло Корчинський Р.С.У.К. Львів, Петро Ковтун Львів, Т-во Укр. Робітників Сила Львів, Інж. В. Рижевський Львів, Беднарський Львів, Д-р Степан Федак, о. Прелат Куницький Львів, Суспільний Промисл Львів, Народна Торговля Львів, д-р Павлю і Марія Цимбалісті Львів, Посол С. Біляк Львів, Рідна Школа Львів, Іванна Левицька, Проф. Лев Ясінчук Львів, Пекарня Зол. Колос Львів, Проф. Т. Білостоцький Львів, Ілля Данко Львів, Д-р Т. Бурачинський Львів, Бучківський Й. (друкарня) Львів, Душкевич Б. З. Львів, Д-р Горбачевський Чортків, Кооп. Єдність в Кутчу, Кооп. Поміч, Кооп. Поміч Городок Ягайл., Д-р М. Сірко Броди, Сіркова Ірина Броди, Пов. Союз Кооператив Золочів, Федевич Лев Дрогобич, Чумова Надя Броди, Д-р Чаплінський Л., Інж. Р. Барвінський. Бучко Андрій Львів 4.50. (Докінч. буде).

У девяті роковини смерти бл. п.
АННИ З ПЕТРИНІВ
ОЛЕКСИШИНОВОЇ,
дружини бл. п. о. Михайла,
відправиться Служба Божа з Панахидою в понеділок дня 22. лютого ц. р. в год. 7.20 рано в церкві св. Юра. Діти і внуки.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Тисяч книжок і нот по знижених цінах

знижка цін 20—80%

В КНИГАРНІ НАУК. Т-ва ІМ. ШЕВЧЕНКА, ЛЬВІВ, РИНОК 10

від 20. лютого до 31. березня

ПОВІСТИ І ОПОВІДАННЯ

	ЦІНА звич.	ЦІНА зниж.
Андрусович: Моя популярність	1.80	0.60
опр.	3.80	1.50
Арцибашев: Дикі, повість	2.05	1.00
Аксененко: Балвіс, оповід.	4.80	1.40
Афін Асаяга: Чорна хвиля	3.60	1.20
Бальзак: Горіо, роман	7.65	2.50
— Чародійна шкіра	2.50	2.00
Біч: Залізний шлях	3.00	1.50
Бірон: Лібертація	6.75	2.00
Барчак: Уривана пісня	0.70	0.30
Бойко: Чабанський вік, оповідання	4.05	1.30
Бралінський: Сірі одностроі	2.70	1.90
Будзиновський: Кожух не на мене	1.00	0.50
— Не будь звіром	1.60	1.00
— Оврашок	0.70	0.40
— Осаул Підкова	2.00	1.20
— Пластуни	1.00	0.40
— Пий Гуляй душа	3.00	2.00
— Шагін Герай	0.70	0.40
Бурж: Під гільотиною	1.50	0.90
Васильченко: Твори т. І. (оповідання)	5.85	2.00
— Твори т. II. (оповідання)	7.85	2.50
— Твори т. III.	5.85	2.00
— Талант	0.90	0.45
Вайсбарт: Історія одного життя	4.50	1.30
Вересаєв: Записки лікаря	3.50	1.50
Вишневська: Райська яблінка	8.00	3.00
Вовчок: Посмертні оповідання	1.80	0.60
— Маруся, повість	1.50	1.20
Вражливий: Земля, оповід.	1.80	0.60
— Молодість, оповід.	9.00	2.50
Вільде: Химерне серце	1.50	1.20
Гайзе: Фльорентійські ночі	1.20	0.60
Гамсун: Вікторія, роман	0.80	0.40
— Мандрівні дні	6.90	0.40
Гашек: Пригоди доброго вояка Швейка І. т.	4.00	1.50
— Пригоди доброго вояка Швейка II. т.	4.00	1.50
Гіттон: Барсовський син в Америці	1.80	0.60
Головко: Пасинки степу	2.25	0.80
Голубець: Люди й блазні, два томи	6.00	2.00
Гоголь: Вій	0.50	0.35
Горбаль: Козак і воєвода, іст. повість	4.50	2.00
Гринин: Веселі вечорі	0.90	0.50
Грінченко: Оповідання	1.80	1.00
— Під тихими вербами	4.40	2.50
опр.	6.40	3.00
— Серед темної ночі	3.00	2.10
Грушевський: Бех-аль-джугур	0.15	0.10
Габоріо: Таємний підпомагач	4.00	2.00
Гарлітан: Мрії Карінн Бранд	1.60	0.60
Демидя Г.: Плоти	1.80	0.60
Дерен П.: Оповідання	1.50	0.50
Деркач: В Млаках	2.00	1.00
— Композитор	2.00	0.70
— Марта	1.00	0.60
— Воєнний дідич	0.50	0.30
Дойль К.: Пропащий світ	4.00	1.50
— Знак чотирьох	3.20	1.60
— Пес Баскервілів	4.00	2.00
Доделя: Самозванний принц	7.10	1.50
Досвітній: Гюлле	5.40	1.00
— Тюн-гуй	4.95	1.00
Дуров: Звірі дідуся Дурова	3.40	2.00
Еверс: Індія і я	2.50	1.00
— Біснуваті	2.00	0.66
Жулавський: Стара земля	7.20	2.00
Журбенко: Філістер	3.20	1.50
Замоєцький: Під осіннім небом	4.50	2.50
Зейгер: Злодій мільйонів	2.70	1.00
Зер: Легенди	2.30	1.00
Зощенко: Останній пан	3.00	1.00
Зубенко: Ганджа Андибер	1.00	0.40
Іванов: Поворот Будди, повість	2.00	1.00
Істраті: Михайло	5.60	2.00
Катренко: Пан Природа	1.50	0.50
Кащенко: Славні побратими	0.90	0.70
Келерман: Праведні душі	1.00	0.40
Квітка Основ'яненко: Вибрані твори І.	6.75	1.80
— Вибрані твори II.	4.05	1.20
Кіплінг: Котуко	0.45	0.20
— Брати Моуглі	4.32	1.90
Кміт: Тремтячі душі	1.80	0.60
Кобилянська: Людина	1.80	1.00
Коваленко: Жарти життя	2.20	1.00
Ковалів: Образки з галицької Каліфорнії	1.80	1.00
— Громадські промисловці, опр.	4.00	1.90
— Ройтів шиб	1.35	0.60
— Писанка	1.80	1.00
— Щаслива бабуня	1.90	1.00
— В останній лавці	2.00	1.00
опр.	4.00	1.90
Колцуняк: Проти хвиль	1.00	0.50
Копинський: Спокуслива вина	1.35	0.60
Кожевенко: Сонячні пригоди	1.60	1.00
— Весела історія	0.70	0.25
Короленко: Сліпий музика	1.80	1.00
— Черкес	0.90	0.60
Косач Ю.: Чорна пані, оповід.	3.00	1.00
Костер: Легенда про Тіля Уленшпігеля, 2 т.	17.55	7.50
Костомарів: Кудеяр	4.50	2.60
опр.	6.50	4.00
Коцюбинський: Коні не винні	0.90	0.50
— Для загального добра та інші оповідання	4.30	1.50
— Цілована	0.70	0.25
— В путах шейтана та інші оповідання, в оправі	5.20	2.00
— Твори том V (з ненадрукованої спадщини, дитячі твори, статті, листи і т. д.)	6.75	2.50
Кузьмич В.: Хао—жень, в опр.	4.50	1.50
Купрін: Собача доля	0.40	0.30
Крушельницький: Рубають ліс, опр.	10.80	5.00
Крушельницький А.: Буденний хліб	3.60	1.50
вид. II.	10.80	4.00
— Ірина Олеська	3.20	1.80

	ЦІНА звич.	ЦІНА зниж.
Куліш: Чорна рада	2.00	1.00
— Оповідання	1.00	0.70
Купрін: Суламіт	1.00	0.40
Лє: Танець живота	4.50	1.00
Левинський: Схід і Захід, нариси	3.00	1.50
Левицький Іван Нечуй: Біда бабі Палажці	0.90	0.50
— Гориславська ніч	0.90	0.50
— Дві московки	0.90	0.50
— Причепа. Навіжена	7.20	2.50
— Причепа, в опр.	10.80	5.00
— Старосвітські батюшки та матушки	6.30	2.50
— Над Чорним морем. Афонський пройдисвіт. Київські прохачі	8.30	3.50
— Микола Джеря	2.70	1.50
опр.	4.70	2.50
— Не той став	2.70	1.50
опр.	4.70	2.50
Левицький М.: Дурисвіти	0.40	0.20
Лепкий Богдан: Мазепа, трильогія, 6 томів однаково опр. в ціле пол.	68.50	42.00
брош.	50.50	35.00
— Не вбивай, ориг. опр.	13.50	5.00
— Полтава, т. І. ориг. опр.	8.50	4.50
Ледянко М.: В імлі позолочений	2.25	1.00
Леонтович: Оповідання	3.00	2.00
Леонтович: Старе й нове	2.20	1.00
Лісовий: Нетри села	6.5„	2.00
Ложкін: Віч на віч	1.60	0.50
Лондон: Мапуїв будинок	1.35	0.50
— Оповідання півд. моря	2.25	1.00
Лондон: Пригоди рибальського дозору. Галанська мужність	5.85	3.00
— Храм гордощів. Від темряви народження	5.60	3.00
— Сила дужого, тесманові черепахи	7.65	3.50
Лукіянович Д.: Від кривди, в опр.	3.80	2.00
— Я в більшістю	1.80	1.30
Любченко: Буремна путь, оповід.	3.60	2.00
— Зима	0.70	0.25
Майрінг: Голем, опр.	8.10	3.50
Маковей: Оповідання	3.00	2.00
— Ярошенко	5.00	2.20
Мельник: На ріках вавилонських	0.50	0.20
Маєр: Амулет	1.30	0.80
Мартович: Народня ноша	0.50	0.25
Меріме: Кармен	2.50	1.00
— Коломба, в оправі	5.20	2.00
— Блакитна кімната	1.50	1.20
Мирний: Лови	0.10	0.05
Мопасан: Горля	1.36	0.70
— опр.	3.30	1.70
— Дика пані, опр.	3.50	1.70
— Дім Телле	2.70	1.50
— Івета	2.70	1.50
— Пампушка	2.70	1.50
— Твори т. V. (оповідання), опр.	10.10	3.50
— — т. VII. (оповідання), опр.	10.10	3.50
— — т. IX. (Пер і Жан. Наше серце).	10.10	3.50
— Серце людини	1.30	0.80
Мордовець: Оповідання	0.60	0.40
Ожешко: Міртала	5.60	2.50
д'Оревілі: Чортиці	2.50	2.00
Островський: Сміх землі	0.80	0.60
Островський: За грошем	2.00	1.00
Опатошу: В польських лісах	9.00	2.50
Опільський: Іду на Вас	3.20	1.60
— — опр.	5.20	2.50
— В царстві золотої свободи	1.70	0.90
— Танечниця з Пібасту	0.75	0.30
— Гарміоне	0.75	0.30
Панч: Голубі ешелони	8.55	3.00
— Солом'яний дим	2.95	1.00
Поліщук: Манівцями	1.80	1.00
— Жертва, оповідання	2.00	1.00
— Світ червоний	1.00	0.80
Полянич: Кімната з одним входом	1.90	1.20
Понтопідан: Із хат	1.80	1.00
Радзикевич: Шляхом туги	2.00	1.00
Ролінато: Пригоди Василя Роленка	3.40	1.20
Рові: Клер Тессель	2.25	1.50
— По огонь	4.50	2.00
Ромен: Атака автобусів	0.90	0.50
Рот Й.: Отель Савой, роман	5.40	1.50
Рудницький: Нагоди й пригоди	5.00	2.00
Самчук: Віднайдений рай	2.00	1.60
Санд: Мала фадета, роман	2.00	1.50
Светля: З наших боїв та змагань	2.00	0.80
Свидницький: Люборацькі, в опр.	6.05	2.00
Сенченко: Скарб	1.10	0.30
Скрипник: Інтелігент	6.10	3.00
Слісаренко: Плянтації, оповід.	2.05	0.80
Смолич: Останній Елджевуд	4.50	1.50
Смолич Ю.: Півтори людини	2.50	0.80
— Фальшива Мельпомена (після Аргонавти)	7.20	2.50
Софронів: Липнева отрута	1.40	1.00
Сроковський: Оповідання	1.30	0.70
Старк: Незвичайний злодій, в опр.	4.00	2.00
Старицький: Перед бурею, 2 томи разом	12.00	8.00
— — в опр. пол.	18.00	12.00
Стефаник: Земля	2.50	1.80
— Кленові листки	0.50	0.25
— Синя книжечка	0.50	0.25
— Твори ювіл. вид. опр.	20.00	15.00
Стороженко: Марко Проклятий	2.00	1.50
— Дорош. Гаркуша	2.00	1.50
Струг: Підземні люди	6.50	2.50
Твейн: Громи	0.95	0.50
— Пригоди Тома Соєра	3.50	2.00
— — — опр.	5.80	3.00
— Пригоди Гека Фіна	4.80	2.50
Тенета: Гармонія й свавушник	3.80	1.00
Терем, літер. збірник	3.00	0.80
Тесленко: Страчене життя	0.50	0.30
Толстой: Кавказькі оповідання	1.00	0.50
Трильовський: Цариця Катерина II.	0.50	0.30

	ЦІНА звич.	ЦІНА зниж.
Туган-Барановський: Оповідання без назви	2.25	1.00
Тудуз Ж.: Людина, що збудила вулкани	7.20	2.50
Тургенев: Муму	0.50	0.20
— Клара Міліч	0.50	0.30
Українка Л.: Жаль	1.80	1.20
— Над морем	0.90	0.50
— Оповідання (твори т. X.)	7.05	4.00
—Призвь. Розмова	1.80	1.20
Фарер: Тайна віковічних людей	1.50	1.00
Филипчак І.: За Сян І. II.	1.50	0.80
Федорович: Австрія й Габсбурги	3.00	1.50
Фосколо: Останні листи Якова Ортіса	2.00	1.00
Флобер: Іродіяда	0.30	0.20
Франк Л.: Рішникова кузня	0.90	0.40
Франко І.: Чума	1.10	0.50
— Борислав сміється, повість	3.50	1.80
— Великий шум	1.80	1.00
— Як Юра Шикманюк брив Черемош	1.50	1.00
— Данте Аліґієрі, переклади	3.90	1.90
— Захар Беркут	2.50	1.50
— Пригоди Дон Кіхота	2.50	1.50
— — — опр.	4.50	2.00
— Яць Зелепуха	1.10	0.50
— Моя стріча з Олексою. На дні та інші оповідання	4.95	2.00
— Молода Русь. Звичайний чоловік та інші сатири	7.20	3.00
— Оповідання. Цувакси та інші опов.	4.70	2.00
Франко П.: В пралісах Бразилії	0.50	0.30
— Махнівська попівна	0.50	0.30
Франс: Оповідання	3.15	1.00
— Таїс	4.05	1.80
— Корчма королеви Педок	7.20	4.00
Хавенко: Царські тайни т. І.	1.00	0.70
— Царські тайни т. II.	1.00	0.70
Хвильовий М.: Сині етюди та інші оповід.	7.85	2.50
— Я. Пудель. Повість про санаторійну зону та інші оповідання	9.00	3.00
— Редактор Карк	0.25	0.20
Цвайг: Амок	2.00	1.00
— Лист незнайомої	2.00	1.00
Чайковський: Цар Дмитро Самозванець	1.00	0.50
— Три халки діда Охрима	1.80	0.30
Чайковський А.: Оповідання	0.80	0.60
— Панич	3.00	1.50
— М.: За силу сонця	2.50	1.80
Черемшина: Вибрані твори	1.50	1.00
Чернява: На Сході ми	1.50	1.25
Чернявський: Богові невідомому	2.00	1.00
— — — опр.	4.00	1.50
Чертенко—Костецька: Дівчина Віра	1.50	0.90
Шевченко: Твори в 3 томах вид. Б. Лепкого	27.00	19.00
Шильдкрет: Крила холопа	1.00	0.40
Шіган: Мій новий співробітник	4.00	2.00
Шкурупій: Пригоди машиніста Ухорця	1.10	0.50
Шпол Юл.: Золоті лисенята, роман	13.50	4.50
Шумей: Нормани—Варяги	0.50	0.30
Шухевич: Гіркий то сміх	8.00	3.00
Ендик Р.: Прокліп крови	0.80	0.60
Юрезанський: Зникле село	2.70	1.00
Юрченко Віт.: Червоний чад	3.15	1.00
Яблонська С.: Чар Марока	2.50	1.20
— В країні опію і рижу	2.50	2.00
Яричевський: Між терням і цвітом	1.80	1.00
Яцків: Казка про перстень	1.20	0.70
— Блискавиці	1.00	0.50
— Танець тіней	8.10	6.00

ДРАМА

	ЦІНА звич.	ЦІНА зниж.
Андреєв: Чорні маски	0.75	0.40
Артемовський: Запорожець за Дунаєм	1.50	1.00
Берндсон: Ляборемус	0.70	0.50
Будзиновський: З живого медведя	1.85	1.20
Васильченко: Куди вітер віє	0.80	0.60
— На першій гулі	0.80	0.40
— В холодку	0.40	0.30
— Зіля королевич	0.40	0.30
Велисовський: Бувальщина	1.00	0.70
Винниченко: Великий Молох. Memento	4.05	1.80
— Базар	2.70	1.20
— Брехня	2.70	1.20
— Твори т. XIV (Натусь, Базар, Брехня)	4.50	2.00
— Чужі люди. Базар	4.05	1.50
— Молода кров. Пригвождені	4.05	1.50
Гоголь: Ревізор з Петербурга	2.00	1.20
— Одруження	1.50	1.00
Грабовецький: Стара діва	0.80	0.40
Грінченко: Миротворці	0.70	0.30
— Нахмарило	1.60	1.20
Гавптман: Візник Геншель	1.50	0.80
Гуцков: Уріель Акоста	1.40	0.80
Ібсен: Пер Гінт	1.30	0.50
Карпенко: Бурлака	1.10	0.80
— Підпанки	1.35	0.50
Квітка: Сватання на Гончарівці	2.00	1.40
Костенко: Батраки	2.00	1.40
Котляревський: Наталка Полтавка	1.20	0.80
Кирих: Де горівка буває	2.00	1.33
Красиславич: Блудні вогники	1.50	1.00
Крушельницький А.: Артистка	2.25	1.00
— Орли	1.50	0.90
— Іван: Спір за мадонну Сільвію, драм. поема	6.50	2.00
Кропивницький: Дай серцеві волю	1.60	1.20
— Пошились в дурні	1.50	1.00
Курцеба: Свідки	0.60	0.40
Кухаренко—Старицький: Чорноморці	1.50	1.00
Лилик: Гапка Бушовничка	1.50	1.00
Лужницький - Лісевич: Мотря	1.50	0.75
Луцик: Три герби	1.50	1.00
Мартинович: Трьох до вибору	1.50	0.90
Манько: Нещасне кохання	2.00	1.00
Мова: Старе гніздо і молоді птахи	2.30	1.20
Мурський: Пан майстер копитко	0.90	0.50
Невестюк: Кандидат	0.70	0.40
Радомиченко: Київ наш!	1.80	1.00